Pirmas Lietuvių Darbininkų Dienraštis
(First Lithuanian Workers' Daily)
Išeina Kasdien, Apart Sekmadienių

LAISVĖ
THE LITHUANIAN DAILY

Darbininkai Visų Šalių, Vienykitės! Jūs Nieko Neprarasite, Tik Retėžius, o Išlaimėsite Pasaulį!

No. 108 Telephone STagg 2-3878 Brooklyn, N. Y. Trečiadienis, Gegužės (May) 8, 1935 Pavienio Numerio Kaina 3c. Metai XXV, Dienraščio XVII

KRISLAI

Senovėje Lietuviai.
Nėra Kuom Didžiuotis.
20 Metų Sukako.
Hitleris Rengiasi.
Klaipėda ir Karas.

Rašo D. M. ŠOLOMSKAS.

Sovietų rašytojas Vladimir Jurezanski savo veikale "Almaznaja Svita," 272 puslapyje, rašydamas apie Ukrainą, vienoje vietoje sekamai rašo:

"Tūkstantis metų atgal, ubaginga, laukinė, Lietuva veržėsi į Ukrainą begailestingai razbaininkiškais šturmais. Lietuvių arkliai buvo nedideli ir kudloti, kardai nešvarūs nuo kraujo, raiteliai pusiau nuogi, plaukuoti, rėksniai. Jie uždegdavo miestelius ir miestus iš visų pusių, žagindavo moteris kanapynuose, išgalvodavo nepaprastus ir žiaurius mirties būdus, pulkais varydavo į nelaisvę žmones, kaip gyvulių bandas, į savo neprielankius dykumų namus ir balas. Lietuvių triūbos—pikti, žiaurūs jų garsai aidėjo Ukrainoje. Triūbos buvo neišpasakytai ilgos—iš liepos, lazdyno arba kito medžio, apvynioti beržo žievėmis; ir kada žiauri gauja, greitai jojant, siūbavo kojomis ir piktai mosavo kardais, gausiai pūtė į triūbas, liaudis mirtinai nusigandusi, baimėje drebėdavo."

Šis aprašymas veikiausiai bus paimtas iš patikrintos istorinės medžiagos, kurios Sovietų Sąjungoje yra užtektinai. Jis neteikia jokios progos lietuviams patriotams didžiuotis senovine Lietuva ir jos "sūnų" darbais, bent gal kai kurie tik tuom pasididžiuos, kad tie kudloti ainiai išgalvodavo žiauriausius būdus mirties ir žagindavo moteris kanapynuose. Žinoma, fašistiniai elementai ir dabar trokšta kitų tautų darbininkų kraujo; jų "mokslas" nukreiptas ton sritin. Dabartiniai **fašistai ne** tik kitų tautų darbininkų kraujo trokšta, bet jie net ir pačius lietuvius, revoliucinius darbininkus kankina, siunčia keliems metams katorgon vien už revoliucinių lapelių skleidimą.

Gegužės 7 dieną sukako lygiai 20 metų nuo laiko, kada Vokietijos submarinas "U—20" nuskandino didelį laivą "Lusitania." Laivas plaukė iš Amerikos į Angliją. Jis buvo 32,000 tonų įtalpos ir 785 pėdų ilgio, devynių augštų. Vokietijos submarinas, kurį komandavo kapitonas Walther Schweiger, paleido į "Lusitanią" torpėdą be jokio persergėjimo. "Lusitania" greitai nuskendo ir žuvo 1,150 žmonių, jų tarpe 114 Jungtinių Valstijų piliečių. Jungtinių Valstijų imperialistai tuom pasinaudojo ir paskelbė Vokietijai karą.

Vokietijos imperialistai teisino savo žmogžudišką žygį tuom, būk ant laivo buvo amunicijos, misingio, vario ir maisto, o tą viską jie skaitė karo reikmenimis. Kaip ten nebūtų, bet kapitono Schweiger buvo atliktas kruvinas žygis. Dabar Vokietijos fašistai vėl prisibudavojo ir dar daugiau budavojasi submarinų, kad būsimame kare dar daugiau skandinti laivų.

Plačiai rašo kapitalistinė spauda apie pasirašytą tarpe Sovietų Sąjungos ir Francijos karpsavinės pagelbos sutartį, kuri yra nukreipta prieš tą, kas drįs ant jų užpulti.

Tuom pat kartu kapitalistinė spauda pripažįsta, kad Klaipėda pasidarė parako bačka, kuri gali užkurti pasaulinį karą. Lietuvos fašistai perdaug spaudžia vokiečius, to krašto gyventojus, o Vokietijos fašistai kursto vokiečius prieš Lietuvą. Vokietijos fašistų spauda viešai šaukia, kad "Vokietija pamokins Lietuvą." Žinoma, darbininkai yra prieš Lietuvos fašistinę valdžią, bet kitas dalykas Lietuvos politinė nepriklausomybė. Mes už Lietuvos laisvę, už darbininkų ir valstiečių valdžią.

1,000 Pikietų Prie Ginklų Kompanijos

HARTFORD, Conn. — Virš 1,000 minia pikietavo Colt's ginklų kompanijos fabriką. Tarp streiko pikietininkų buvo ir šimtas studentų iš šešių universitetų ir kolegijų. Atvažiuojančius talkon studentus streikieriai audringai pasveikino.

Streikieriai, jau aštuonios savaitės kovos lauke, vėl atmetė kompanijos ir NRA tarpininkų pasiūlymą pasiduoti deryboms ir grįžti darban be unijos pripažinimo ir be užtikrinimo algų pakėlimo.

18 Kongresmanų už H. R. 2827 Apdraudos Bilių

WASHINGTON. — Rooseveltiniai politikieriai kongrese pravarė tokią taisyklę, kad reikia 218 kongresmanų parašų, idant galėtų būti priimta peticija delei svarstymo įvairių įnešimų. Ta taisyklė buvo iškepta ypač prieš Darbininkų Bedarbių Socialės Apdraudos Bilių H.R. 2827.

Kol kas pasirašė tik 18 kongresmanų už šio biliaus svarstymą: Lundeen, Leo Kocialkowski, John Lesinski, M. Dunn, Wm. P. Connery, Vito Marcantonio ir kt.

Jeigu darbininkų masės gana išsijudintų kovingai reikalaut, dar galėtų priverst kongresą svarstyt ir priimt šį bilių.

SKYMAS IŠKRIKDYTI AUTO. STREIKIERIUS

TOLEDO, Ohio. — Čia ir kitose vietose streikuoja jau virš 35,000 automobilių darbininkų prieš General Motors Kompaniją. Roosevelto darbo ministeris-antrininkas Ed. McGrady ir Amerikos Darbo Federacijos Automobilių Darbininkų Unijos organizatorius bijo, kad streikai neapimtų visą šią pramonę. Jie todel liepia darbininkams balsuoti kompaniškos Independent Workers Association pasiūlymą, — kad kompanija turi pridėti po 5 nuošimčius algos, ir darbininkai turi nereikalauti, kad pripažintų jų uniją.

Streikuojantieji darbininkai tokį pasiūlymą buvo atmetę jau pirmoje streiko savaitėje; turi ir dabar atmesti. Darbininkai reikalauja pilnai pripažint uniją, mokėt bent po 75 centus už darbo valandą ir įvest 7 ir pusės valandos darbo dieną.

100,000 RAUDONUJŲ BALSŲ PARYŽIUJE

PARYŽIUS. — Užvakarykščiuose rinkimuose Paryžiaus priemiesčių majoru ir valdybų nariu buvo už komunistų kandidatus paduota 100,000 balsų, tai yra 10,000 daugiau negu pirmesniuose rinkimuose. Į tas vietas dabar išrinkta eilė komunistų. Kai kurie kandidatai išrinkti per bendras pastangas socialistų ir komunistų.

Perpildyti Filipinų Salų Kalėjimai

MANILA. — Filipinų Salų milicija su Amerikos oficieriais daro žiaurią medžioklę prieš vadovus valstiečių sukilimo, kuris išsiveržė pereitą ketvirtadienį. Vien tik Maniloje sugaudyta ir į kalėjimus sumesta virš 275 žmonės, jų tarpe du Filipinų seimelio atstovai M. Unitivero ir A. Almazan. 50 sužeistų sukilėlių "sakdalistų" randasi ligoninėse po žandarų sargyba. Daugiau kaip šimtas nušauta. Suimtieji baisiai kankinami, kad išduotų vyresnius sukilimo vadus.

Sukilimas įvyko prieš nepakeliamus mokesčius, prieš valstiečių mėtymus iš ūkių, prieš masinį badą ir priespaudą iš amerikoniškos ir vietinės buržuazijos pusės.

VYRIAUSIAS TEISMAS ATMETĖ GELŽKELIEČIŲ PENSIJAS

Washington. — Jungtinių Valstijų Augščiausias Teismas 5 balsais prieš 4 panaikino kongreso nutartas pensijas tam tikra laiką ištarnavusiems gelžkelių darbininkams. Spėjama, kad Augščiausias Teismas galės paskelbt "priešingu konstitucijai" ir panaikint taipgi vadinamą "socialės" saugos įstatymą pagal Wagnerio-Lewiso bilių, jeigu jis bus išleistas.

Rooseveltas Pasveikino Jurgį "Vardu Žmonių"

WASHINGTON. — Prezidentas Rooseveltas pasiuntė Anglijos karaliui Jurgiui pataikaujantį pasveikinimą dienoje jo 25-kių metų karaliavimo sukaktuvių. Tą dvarponiu, kapitalistų karūnuotą valdžios galvą, pavergėja šimtų milionų Indijos ir kitų kolonijų gyventojų Rooseveltas sveikina "vardu Jungtinių Valstijų žmonių." Jis saldliežuviauja ir apie Amerikos draugiškumą su Anglija, kuomet ištikrųjų eina didžiausios varžytinės ginklavimesi ir prekyboje tarp tudviejų galingiausių imperialistinių šalių, o Pietinėje Amerikoje jau kuris laikas tęsiasi karas tarp judviejų, tik tas karas kol kas vedamas svetimomis rankomis ir gyvybėmis: skerdžiasi ten Wall Stryto imperialistų įrankis Bolivija su Anglijos kapitalistų įrankiu Paraguayum.

Boikotuoja General Motors

TOLEDO, Ohio. — Komitetas Kovai prieš Karą ir Fašizmą sudarė pikietus, kurie vaikščioja apie General Motors Automobilių sankrovas ir atkalbinėja, kad žmonės nepirktų automobilių tos prieš-unijinės kompanijos.

ALKANŲ MARŠAVIMAS ILLINOIS VALSTIJOJ

SPRINGFIELD, Ill. — Jau 12 dienų, kaip Roosevelto pašalpų administracija nieko neduoda Illinois valstijos bedarbiams. Šimtai tūkstančių jų šeimynų badauja. Susimobilizavę bedarbiai ir dirbantieji iš viso Springfieldo apskričio maršuoja ant valstijos valdžios centro, reikalaudami pašalpos. Jie taipgi demonstruoja prieš seimui įneštą sumanymą 50 nuošimčių pakelti taksus ant perkamų daiktų.

Illinois valstijoj jau uždaryta 86 iš 102 buvusių pašalpos punktų.

DAR IŠ ŠOCHOTO IR KOMODAITĖS BYLOS

KAUNAS. — Aštuoniais metais sunkių darbų kalėjimo liko nubausti J. Šochotas ir Judita Komodaitė visai ne už tą, kuom jiedu buvo pradiniai kaltinami. Jiedu katorgon nusmerkti, kaip sako fašistų "Lietuvos Aidas," jau "už priklausymą prie komunistų partijos." O iš pradžios buvo areštuoti ir kaltinami neva už žvalgybininko Glikmano nužudymą.

Smetonos valdžia buvo pasiryžus juodu nubaust, nežiūrint sulig kokio kaltinimo, jeigu ne vienu išgalvotu punktu, tai kitu,—anot tos patarlės, mušt norintis ir lazdą randa.

Šochotas ir Komodaitė buvo darbininku klasės veikėjai, nariai Tarptautinės Raudonosios Pagelbos (kuri Amerikoj vadinasi Tarptautiniu Darbininku Apsigynimu); bet smetonininkų teismas išrado, kad jiedu priklausė prie Komunistu Partijos, ir už tai nubaudė.

Karo teismas įvyko prie uždaru duru; taigi fašistiniai tardytojai galėjo ansieiti ir be irodymo to, už ką jie nuteisė Komodaitę ir Šochotą.

Tarptautinė Teisininkų Draugija rengėsi atsiust savo advokatą iš užsienio. Bet kad jis negalėtu paspėt atvykt Kaunan, tai fašistiniai teisdariai staiga paskubino teisma, padarydami jį daug pirmiau, negu buvo paskyrę.

Apart 8 metų katorgos, karinis teismas dar susiaurino ir bendrasias teises Šochotui ir Komodaitei.

Lietuvos buržuazijos laikraščiuose randi nasipiktinimo slaptais Hitlerio teismais. Bet Smetonos teismai nieku faktinai nesiskiria nuo hitleriečiu teismu. Kaip vienur, taip kitur išanksto padaroma nuosprendis, o teismas susirenka tik del ceremonijų.

Wevmouthe. Angliioi. bedarbiai ir dirbantieii iškėlė smarkią demonstraciia prieš karaliaus Jurgio jubilėjaus ceremonijas.

R. Minor ir Levinson Turi Būt Apsaugoti, o Žmogvagiai Nubausti

SANTA FE, N. M.—New Mexico valstijos gubernatorius Tingley žadėjo atimti sargus nuo drg. R. Minoro ir Tarptautinio Darbininkų Apsigynimo advokato Levinsono. Jiedu buvo išreikalavę sau tuos sargus, kad galėtų saugiai sugrįžti į Gallup miestelį iš dykumų; o į dykumas Minorą ir Levinsoną buvo išvežę ir numetę maskuoti fašistai, žmogvagiai, kurie ten juodu primušė ir pusgyvius paliko mirti.

Tarptautinis Darbininkų Apsigynimas per savo veikiančią centro sekretorę Anna Damon telegrafavo gubernatoriui Tingley reikalavimą, kad ir toliau laikytų minimus sargus apsaugoti Minorą ir Levinsoną nuo šėlstančių fašistų gaujų, kurios terorizuoja Gallupo darbininkus, apšaudo jų namus ir tt. Nes be apsaugos vėl Minoro ir Levinsono gyvybė atsidurtų pavojuje, sako drg. Damon.

Komunistų Partija per savo organą "Daily Workerį" šaukia visus darbininkus protestuoti prieš žmogvagišką žygį, padarytą Gallup American anglies kompanijos gengsterių su policija; ragina visus mušti telegramas New Mexico gubernatoriui Tingley, Santa Fe, N. M., ir prezidentui Rooseveltui su reikalavimais, kad apsaugotų Minoro ir Levinsono asmenis, o nubaustų judviejų žmogvagius razbaininkus. Sako, kad Minorui ir Levinsonui turi būt užtikrinta teisė pasilikti Gallupe ir pagelbėti teismiškai apsiginti dešimčiai mainierių, prieš kuriuos yra užvesta byla, kur tie darbininkai suokalbiškai kaltinami "žmogžudystėje."

SVARBIAUSIAS DALYKAS SSRS PAŽANGAI TAI DARBO ŽINOVAI, SAKO DRG. STALINAS

MASKVA. — Sovietų Sąjungos Komunistų Partijos generalis sekretorius, drg. J. Stalin, savo prakalboje baigusiems moksla naujiems Raudonosios Armijos karininkams, didžiausios domės kreipė į reikalą atydžiai, draugiškai lavint ir auklėt naujus žinovus ivairiu pramonės darbu. Sako, iki šiol vvravęs obalsis, kad "technika tai viskas" turi būt pakeistas nauju obalsiu: "kadrai nusprendžia viską," o kadrai tai reiškia sąstatas išlavintų darbininkų bei darbo mokovu. Jeigu Sovietai turėtu kiek reikiant gerų technikų, pramonės darbu žinovų, tai dabar galima būtų tris ir keturis svk tiek pagaminti įvairių dirbiniu, kaip dabar,—tiek yra jau išvystyta Sovietų šalies mašinerija, technika.

Drg. Stalin pabrėždamas nurodė, kaip reikia gerbti darbininką, o ne mechaniškai ji varinėti šen ir ten. Kalbėtojas taipgi atžymėjo, kodel prisiėjo kovoti ir nugalėti visokias "opozicijas" prieš leninistinę Sovietu Komunistų Partijos politiką. Opozicionieriai reikalavo tuojaus gamybą panaudoti dirbimui paprasto vartojimo daiktų, gyvenimo gerinimui čia ir tuojaus. Bet Sov. negalėjo ju klausyti. Sov. vadovybė žinojo, kad jeigu nebus pirmoj vietoj sudrūtinta ir išvystyta didžioji pamatinė pramonė ir stipri, gerai ginkluota Raudonoji Armija, tai užsienio imperialistai galės užpulti ir nieikais paversti visus revoliucijos laimėjimus. Dabar kas kita. Imperialistiniai priešai jau nebeturi tokios drąsos. Sunkiosios gi pramonės reikalus aprūpinus, dabar galima daugiau kreipti domės į kasdieninio gyvenimo gerinimą.

(Greitai "Laisvėje" bus ištisai išspausdinta ši labai svarbi ir įdomi drg. Stalino kalba.)

Grumoja Nulynčiuot dar Vieną Nekaltą Negrą

BIRMINGHAM, Ala. — Nerščia fašistinės baltųjų govėdos, besitaikydamos išplėšt iš kalėjimo ir nulynčiuot negrą darbininką Walterį E. Browną. Jis suimtas neva už bandymą išžagti kokią tai baltą moteriškę. Tam kaltinimui paremti nėra faktinų įrodymų. Vadinasi, sudaryta naujas sumokslas nugalabinti teismiškai arba lynčiškai dar vieną nekaltą negrą darbininką.

Žuvo Senatorius ir Trys Kiti Lėktuvo Nelaimėje

ATLANTA, Mo. — Pritrūkus gazolino, nukrito didelis Transcontinental kompanijos lėktuvas; užsimušė vairuotojas Harvey Bolton, jo padėjėjas Greeson, viena mergina ir senatorius Bronson M. Cutting. Septyni kiti pasažyriai pavojingai sužeisti, o vienas lengviau.

LIETUVOS ŽINIOS

Neklaužada Sūnus Sunkiai Sužalojo Tėvą

ALYTUS. — Trakų apskr., Aukštadvario valsč., Tamašavos kaimo, Pranas Januškevičius savo sūnui Vaclui, 18 metų amžiaus, paliepė iššluoti kambarį.

Sūnus užuot pildęs tėvo paliepimą, spyrė koja tėvą ir sunkiai jį sužalojo. Pranas Januškevičius yra paguldytas Alytaus apskr. ligoninėje ir jaučiasi visai silpnai.

Nauji Pasai su Asmenų Fotografijomis

KAUNAS.—Šį rudenį visoj Lietuvoj bus pradėta išdavinėti nauji pasai (pasportai); prie kiekvieno turės būti ir asmens fotografinis paveikslas.

Meilės Tragedija

TELŠIAI. — Apskričio valdybos šoferis Kostas Kiaurakis, vedęs žmogus, turintis moterį ir vaiką, išėjo į užmiesčio miškelį atsisveikinti mylimą savo merginą, kuri rengėsi iš čia išvažiuoti. Kiaurakienė jau nuo seniau turėjo nuožiūrą ant savo vyro, ir todel jį pasekė į miškelį. O kada Kiaurakis buvo savo moteries užkluptas besimyluojant su mergina, labai susijaudino, išsitraukė revolverį ir nusišovė.

Ištrėmė Lietuviškus "Lenkus" iš Kauno

KAUNAS. — Adomas-Jonas Dowgird ir Anatolijus-Česlovas Paškevičius prieš kurį laiką įsibriovė į juokų laikraštuko "Kuntaplio" leidėjo butą ir sumušė leidėją už tai, kad jis išspausdino pašiepiantį paveikslą Pilsudskio, nusilenkusio prieš Hitlerį.

Už tokį jų smurtą Kauno miesto ir apskrities komendantas Dowgird'ą iš Kauno ištrėmė vieneriems metams į Raseinių apskritį, o Paškevičių—pusei metų į Biržų apskritį. Dowgirdas yra medicinos fakulteto VI semestro studentas, studentų lenkų susivienijimo s-gos narys, taip pat yra Lietuvos lenkų akademinio jaunimo s-gos narys ir Pochodnia stipendininkas, o Paškevičius yra technikos fakulteto studentas ir lenkų susivienijimo s-gos narys.

Minimas Dowgird yra sūnus veljonio dvarininko Tado Daugirdo iš Plemborgo, Raseinių apskričio, arti Ariogalos. Jo tėvas skaitėsi dideliu lietuvišku veikėju, senovės Lietuvos liekanų atkasinėtoju ir buvo gana gabus buržuazinis rašytojas lietuvių laikraščiuose. Bet minimas jo sūnus vaidina rolę karščiausio pilsudskinio lenko.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY PUBLISHED BY
The Laisvė Inc.
every day, except Sunday
64 TEN EYCK STREET, BROOKLYN, NEW YORK

SUBSCRIPTION RATES:

United States, per year	$5.50
Brooklyn, N. Y., per year	$7.50
Foreign countries, per year	$7.50
Canada and Brazil, per year	$5.50
United States, six months	$3.00
Brooklyn, N. Y., six months	$4.00
Foreign countries, six months	$4.00
Canada and Brazil, six months	$3.00

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879

'Vilnis' 15-kos Metų—Biskis iš "Vilnies" Istorijos

Balandžio 8-tą dieną sukako lygiai **penkiolika** metų nuo pasirodymo "Vilnies". Tą dieną, 1920 metais, išėjo pirmas "Vilnies" numeris. Rodosi tai visai nesenai, bet va, kiek jau laiko!

Iš savaitinio, nedidelio laikraštuko, "Vilnis" šiandien išeina dienraščiu: dideliu, gyvu ir geru dienraščiu. Visų darbininkiškų laikraščių kelias nėra rožėmis klotas, nelengvas jis buvo ir "Vilniai." Drg. V. Andrulis, atsakomingasis "Vilnies" redaktorius, kuris buvo prie "Vilnies" nuo jos įsikūrimo iki šių dienų, su labai trumpa pertrauka, trumpais ruožais nušviečia "Vilnies" istoriją pačiam dienraštyj. Jis nurodo, kad "1918 metais, kada didelė dauguma Lietuvių Socialistų Sąjungos narių nusistatė už bolševikus, o Chicagoj menševikai stipriai laikėsi, nes turėjo savo rankose "Naujienas", suorganizuota leisti savaitinis laikraštis 'Žarija'." Bet šis laikraštukas leisti buvo labai sunku, neturint savo spaustuvės. Pagaliaus, 1919-1920 Palmerio raidai sulaikė "Žariją." Tuomet

Balandžio 8 pasirodė pirmas numeris "Vilnies". Ofisas buvo vienas mažas namukas lietuviškam Bridgeporte. Štabas veik tas pats, ką "Žariją" vedė. Pradžioj darbas buvo nelengvas. Laikraštis ėjo sykį į savaitę ir tik 4 puslapių.

Pritarimas Chicagos ir apielinkės darbininkuose didėjo. Tuojau "Vilnis" likosi dukart-savaitinis ir neužilgo jau 8 puslapių, tik formatas kiek mažesnis dabartiniam.

Štabas persimainė. Drgg. Andrulis ir Gasiunas tulą laiką vedė. Paskui Gasiunas ir Siurba. Dar vėliau Gasiunas ir Mizara. Pagalios vėl Andrulis pridėta.

Finansinė padėtis tuo laiku buvo labai sunki. Rytiečiai, kurie suprato svarbą čia laikraščio, labai susirūpino, kiti gi juokus krėtė vienoj konferencijoj. Jiems mat atrodė, kas ne Brooklyne, visai nesvarbu darbininkų judėjimui.

"Vilnis" vistik tapo sustiprinta, nes buvo draugų, kurie suprato būtiną reikalą turėti mums revoliucinį-komunistinį laikraštį Chicagoj. Pagaliaus, rašo d. V. A.:

Pas kai kuriuos draugus, ypač Mizarą, Gasiuną, Andrulį ir daugelį kitų Chicagoj, o rytuose tam pritarė d. A. Bimba ir keletas kitų, kilo mintis, kad reikia rengtis ir Chicagoj prie dienraščio leidimo.

Verta priminti, kad tam daug priešinosi L. Pruseika. Jam rodės tas visai negalima. Kuomet daugumos nutarta, jis vistiek išėjęs į kitus susirinkimus savo kalbėjo. Buvo ir daugiau tokių.

Suorganizuota Chicagoj dienraščio fondas, kuriam geriau sekėsi, negu daugelis manė. Sukelta užbrėžta suma pinigų ir veik pasiekta kvota skaitytojų, kuri paskirta. Dienraščio leidimas tik dviem savaitėm užvilktas nuo pirmo užsibrėžimo.

Reikia pripažinti, kad rytiečiai gražiai pasirodė. Drg. Gasiunas važinėjo ten ir parvežė gražią sumą pinigų ir didelį skaičių skaitytojų.

Mūsų priešai, beje, ypač "Naujienos" kartojo, atarijojo, kad leidimas "Vilnies" dienraščiu tai "paprastos kalbos", niekada negalėsiančios realizuotis. O kada ėmėm leisti, jie plepėjo, jog neišsilaikys dienraščiu. Jų zaunos nuėjo niekais.

"Vilnis" tapo dienraščiu ir netik pasilaiko, bet išaugo, išbujojo.

Šiandien jau nėra nei kalbos apie tai, kad "Vilnis" reikalinga sulaikyti ėjusi dienraščiu; šiandien kiekvienas lietuvis darbininkas mato gyvą reikalą ją stiprinti, gerinti, nes tai nepavaduojamas įrankis mūsų rankose kovai su darbininkų klasės priešais. Drg. Andrulis nurodo, kad "Vilnies"

Administracija apskaitliuoja, kad šiame ("Vilnies" šėrininkų) suvažiavime galėsime pasigėrėti apie 540 skaitytojų daugiau, kaip turėjome pernai metų suvažiavime. Tai didelis laimėjimas.

Tai geriausias įrodymas, kad dabar "Vilnis" lengviausia platinasi, kur draugai dirba, negu pirmiaus kada platinosi.

Revoliuciniai sveikinimai mūsų broliškam dienraščiui "Vilniai"! Josios penkiolikos metų gyvavimas, josios vis tobulėjimas ir gerėjimas rodo nepaprastą pasišventimą tų draugų, kurie prie dienraščio išleidimo dirba, pasišventimą josios sumanių bendrovės direktorių, šėrininkų ir visų rėmėjų. Rytuos gyveną lietuviai darbininkai, kurie čionai turi rūpintis palaikymu dienraščio "Laisvės", niekuomet nepamiršo ir nepamirš, reikalui ištikus, paremti "Vilnį."

"Stok į Armiją ir Atsuk Savo Ginklą prieš Klasinį Priešą!"

RUNA praneša, kad Berlyne nesenai pasklido Vokietijos Komunistų Partijos lapeliai, apeliuoją daugiausiai į darbininkišką jaunimą. Lapeliuose, be kitko, buvo skelbta: "Stok į armiją. Nevengk militarinės tarnybos. Pasiimk ginklus ir naudok juos prieš savo klasinį priešą. Šalin imperialistinį karą! Šalin fašistų diktatūros valdžią!"

Be abejo, kad nemažas skaičius klasiniai sąmoningų jaunų komunistų darbininkų pateks į padidintąją, verstiną Vokietijos armiją. Nebus taip lengva Hitleriui tą armiją panaudoti prieš Sovietų Sąjungą. Klasiniai sąmoningi darbininkai skleis komunistinę propagandą kitų kareiviuos ir suks juos prieš Hitlerį, prieš kapitalistinį jo režimą, kad jį nuvertus. Sekanti revoliucija Vokietijos bus skirtinga nuo tos, kuri buvo 1918 metais. Būsimasis darbininkų sukilimas nušluos visą išnaudotojų sistemą!

Gedimino Ordenas Žydui Smetonlaižiui

"Vilnis" praneša, kad

Antanas Smetona, kuris engia Lietuvos darbininkus ir visus beturčius, prisiuntė "Gedimino ordeną" vienam Chicagos žydų —p. S. Komaikai. Kiek pirmiaus tokius ordenus prisiuntė p. Elijošiui, kurio banka nuskriaudė tukstančius lietuvių, taipgi vienai davatkai ir seniui Olszewskiui.

Aišku, tais ordenais Smetona nori pasigerinti pakelti savo prestyžą Amerikoj. Siųsdamas Komaikai ordeną jis nori žydus pasivilioti. Pasivilios, žinoma, tik žydų buržuaziją, o ne darbininkus.

Lietuviški fašistukai, kurie tiek daug sielojasi prieš žydus, pasijus nejaukiai, sužinoję apie Smetonos dovaną p. Komaikai. Prie kiekvienos progos klerikalai ir tautininkai krikštija "žydu" kiekvieną Lietuvos susipratusį darbininką, kiekvieną komunistą. Bet štai Smetona jų taip nepakenčiamus žydus padaro Gedimino kavalieriais!

Aišku, Smetona nėra žabalas: jis daro skirtumą tarpe žydo ir žydo. Darbininkus žydus, kurie kovoja prieš išnaudotojus, Smetona areštuoja, kalina, kankina ir žudo. O turtingus žydus, kapitalistus ir tuos, kurie palaiko kapitalizmą ir fašizmą, Smetona lepina ir net padaro Gedimino kavalieriais.

Visai naturalus dalykas. Vokietijoj daroma panašiai. Darbininkai žydai yra persekiojami, o kapitalistai—laisvi, bičiuliuojasi su Hitleriu.

Štai, kodel mes sakome: komunistai žiūri ne į tautą, bet visupirmiausiai į klasę. Kas yra išnaudotojas arba eina su išnaudotojais, prieš darbininkus, tas ne mūsų draugas, nepaisant kuriai tautai jis priklauso. Išnaudotojų klasė ir jų valdžios daro panašiai, tik iš priešingos pusės. Išnaudotojai jiems visi broliai, o kovotojai prieš išnaudotojus, revoliuciniai darbininkai, didžiausi priešai, nepaisant, kokios tautos jie nebūtų.

Chevrolet automobilių fabrikas (Toledo, Ohio) uždarytas ir paveiksle matome darbininkus, išėjusius streikan, pikietuojant šį fabriką. Labai galimas daiktas, kad greitu laiku visoj automobilių pramonėj įvyks visuotinas darbininkų streikas. Prie to darbininkus verčia baisus išnaudojimas, kurį atlieka kapitalistai.

ĮVAIRUMAI

Sovietų Narūno Pasakojimas

Dabartinio krizio metu kapitalo šalyse apleistas povandeninių narūnų veikimas, nes ir taip tūkstančiai laivų stovi prieplaukose ir pūsta be užsiėmimo. Kapitalo šalyse dar jeigu veikia narūnai, tai tik karo laivyne.

Kas kita yra Sovietų Sąjungoje, ten plačiai išvystytas povandeninių narūnų veikimas. Specialė komisija laivų traukimui, nuskandintų pereito imperialistinio karo metu, jau yra ištraukus apie 400 įvairių laivų. Štai tos komisijos ("EPRON") narūnas J. J. Tankevič sekamai atpasakojo apie savo veikimą:

"Iš visų jūrų, kur man teko veikti per paskutinius 12 metų, Baltijos — pačios neprielankiausios narūnų veikimui. Šiose jūrose vanduo drumstas, daugelyje vietų jūrų dugne yra dumblo, kuris sudrumsčia vandenį ir už kelių metrų nieko nesimato. Žiemos metu čia dar daugiau apsunkina narūnų veikimą, nes ledas neperleidžia užtektinai saulės šviesos.

"Bet savo darbą aš myliu, ir kada prisieina nusileisti ant senai nuskandinto laivo dėnio, tai labai smagiai jaučiuosi. Tokį jausmą nesenai turėjau, kada pirmu kartu pasiekiau laivą "Kolyvan", išgulėjusį 16 metų jūrų dugne. Tas laivas 1919 metais užėjo ant minos ir nuskendo. Jį surasti pagelbėjo mums draugas Pispanen, kuris dabar yra kapitonu laivo "Rot Front." Jieškojimas buvo nepaprastas, kol suradome kur yra po jūromis tas laivas.

"Mes ėjome viršum storo ledo netoli Šelekovsko jūrinio žibintuvo, kur buvo prileidžiama, kad "Kolyvan" yra nuskendęs. Mes iškirtome aketę lede. Draugas Pispanen nuleido po ledu specialį prietaisą vadinamą "Fenera", kuris patsai po ledu šliaužiojo į įvairias puses, o jo specialis prietaisas dugne jūrų jieškojo laivo, gi mes rankose laikėme prietaisą, kuris turėjo suteikti mums žinią, kada tas prietaisas atsimuš į laivą. Tą prietaisą mes kitaip vadinome "orlaiviuku", nes jis tartum skrajojo po ledu.

"Taip mes dirbome kelias dienas. Pagaliaus jūrų dugne prietaisas į ką tai atsimušė ir užsikabino. Patikrinimui nuleidome kitą prietaisą, kuris patvirtino, kad ten yra laivas. Aš pradėjau ruoštis nusileisti į jūrų dugną.

"Kad kiek daugiau saulės spinduliai galėtų prasimušti į jūras, tai mes iškirtome tris dideles aketes. Prie vienos iš jų pastatėme oro pumpą, kuri turi suteikti jūrų dugne narūnams oro. Apsirengiau į narūno drabužius, atsiklaupiau ant kelių ir taip nusileidau į vandenį. Iškarto matėsi neblogai. Bet kada pasiekiau nuskendusio laivo dėnį, tai ten visai tamsu buvo. Galėjau matyti dalykus tik už kokių dviejų pėdų ar dar mažiau. Apsidairiau. Prieš mane buvo laivo pirmutinis galas, daug sulaužytų medžių ir geležies dalių. Aišku, kad čia pataikė mina, kuri ir nuskandino laivą.

"Pirmu nusileidimu išbuvau po vandeniu 4 valandas; per tą laiką apžiūrėjau laivo dėnį, pirmagalį ir dešinįjį šoną. Ant šono laivo vardą negalėjau išskaityti. Man gi norėjosi patikrinti, ar čia yra tikrai "Kolyvan". Priekinėje laivo dalyje suradau vario varpą, ant jo lotynų raidėmis buvo išmuštas vardas "Tula"—tai pirmasis "Kolyvano" vardas, kuris jam buvo suteiktas Christianoje, ir data 1911 metai. Vėliau ant kapitono tiltelio suradau varinę plytą prie laivo sienos, ant kurios buvo išmuštos raidės pasakančios, kada ir kur laivas buvo išbudavotas. Prie to aš gerai išmieravau laivo ilgį, plotį ir augštį. Taip, tai buvo "Kolyvan" laivas.

"Sekančią ir trečią dieną po vandeniu dirbau po tris valandas. Viršuje šaltis siekė 10 laipsnių, oro gavau užtenkamai ir darbas sekėsi. Laike pastarų nusileidimų atydžiai apžiūrėjau kairį šoną, laivo įtalpas, pečkurių kambarį ir mašinų skyrių. Ypatingai sunkus darbas buvo apžiūrėjimas mašinų. Laiptai į mašinų skyrių buvo užversti geležimis, prisiėjo ten lysti tiesiai per kaminą. Tamsuma — nors akin pirštu durk. Apčiupinėjau mašinas, suradau, kad jos pilnoje tvarkoje—nesugadintos. Pradėjau kraustytis laukan, tamsumoje ir nepastebėjau, kaip užkliuvau ir negaliu eiti nei pirmyn, nei atgal. Iš karto norėjau per telefoną pasakyti viršuje esantiems draugams, kad prisiųstų kitą narūną manęs gelbėjimui, bet apmąsčiau. Viršun jiems pasakiau tik tai, kad nustotų mane traukę. Dirbau kokias penkias minutes, kol nulaužiau tą kriūką ir pasiliuosavau.

"Porą dienų vėliau mes ištraukėme varinį varpą, tai mums dovana. Šią vasarą ištrauksime ir "Kolyvan" laivą. Kad nereikėtų išnaujo laivo jieškoti, mes priekiniame ir užpakaliniame jo gale pritvirtinome tam tikrus retėžius ir ant jų vandens paviršyje pastatėme ženklus."

Taip dirba Sovietų narūnai laivų traukime. Didelis jų pasišventimas darbininkų tėvynėje už sekmingus darbų atlikimus, už socializmo budavojimą.

Š-kas.

Kelmėje Pasirodė Dėmėtoji Šiltinė

Kelmės miestelyje dvejuose namuose dėmėtąja šiltine susirgo 10 žmonių. Kadangi ši liga yra užkrečiama, o nuo Kelmės ligoninių yra tik už 40 klm., tai Kelmėje įsteigiamas susirgusiems barakas. Šiuo reikalu į Kelmę išvyksta vidaus reikalų ministerijos sveikatos departmento epidemijų gydytojas Algirdas Brundza.

ŠYPSENOS

Paaiškino, Kas Esąs

Kartą didmiestyj, pačiame viduryje nakties, policmanas pasitikęs valkiozą klausia:

Policmanas: "Ei! Kas tu toks per vienas, a? Ir kur tu eini?"

Valkiozas: "Ponas ofiser, aš esu brolis mano vyresniojo brolio. Jūs žinote, mano brolis tas, kuris dabar atsidūrė labai keblioje padėtyje, per didelį daugumą atidarinėjimo biznio ofisų."

Policmanas: "Tai ką, tas jį privarė prie bankrūto?"

Valkiozas: "Ne, ponas ofiser. Bet paskutinį ofisą jam atidarant, kad tu žinotum, ėmė ir nutvėrė jį vačmonas."

Kalbėk ar Jiems ar Sienoms

Jegamastis: "Tamsta, ar tu tikėtum, kokių tai yra naivių žmonių ant šios žemės? Aš juos vadinuo tamsuoliais. Pavyzdžiui, per 15 metų kalbu į susirinkusius ir, nepaisant to, kad kartais gana nebūtų dalykų daug priplepu, vienok—ar jiems, ar sienoms kalbėk, tai viens ir tas pats. Nei vienas žmogus nepastato man jokį klausimą ar pastabą."

Svetimšalis: "Kur toks didelis apsileidimas žmonių yra?"

Jegamastis: "Romos katalikiškose bažnyčiose."

J. J. Butkus.

REDAKCIJOS ATSAKYMAI

Jukūbui, Kakadjo, Me. — Pagaliau perskaitėme draugo feljetoną—"Leonuko Metamorfoza." Netinka, nors parašytas neblogai. Nepasinaudosim.

Klioriui, Maskva, SSSR. —Ačiū už rašinius, laikraštį siuntinėsim.

DARBININKŲ SVEIKATA

DR. J. J. KAŠKIAUČIUS
371 Lake Street Newark, N. J.
Telephone: Humboldt 2-7964

PLAUKAI MOTERIAI ANT VEIDO

Aš esu moteris 36 metų amžiaus. Man pradėjo plaukai ant veido augti, kokie keturi metai. Aš juos kelis kartus išroviau, tai da daugiau auga. Aš nebežinau, ką su jais ir daryti. Aš myliu eiti į darbininkiškus parengimus, bet su tokiu apžėlusiu veidu sarmatinuos ir kur išeiti. Tai daktaras patarkite man per mūsų dienraštį Laisvę.

ATSAKYMAS

Tiesa, Drauge, tai yra keblokas daiktas su tais plaukais. Kodėl kitai ir visai nešpetnai moteriai ima plaukai želti, kur nereikia? Tai priklauso daugiausia nuo **liaukų.** Įvairios liaukos nustato plaukų augimą, ir, kai įvyksta kokios vienos liaukos arba ir bent kelių liaukų pakrikimas, tai, tarp kitko, atsiliepia ir į odą ir į jos priedus — plaukus. Moterims dažnai **kiaušidinių — ovarinių liaukų** apsilpimas paragina tuos nereikalingus plaukus augti. Ir aplamai, lyties organų neveiklumas nemažai čia reiškia. **Skydinė liauka** ir gi prisideda... jei ji apsilpsta, o smarkiau ima veikti **antinkstinės**—adrenalinės liaukos, tai moteris lyg ir suvyrėja, įgauna vyriškų ypatumų.

Tai kas čia dabar Jums, Drauge, patarti? Be asmeninio ištyrimo daug kas nustatyti negalima, ypač tų liaukų srityje.

Bendrai imant, tokiais atsitikimais gerai yra trinti, bružinti plaukuotos vietos tam tyčia akmeniu. Gaukite už kelis centus vaistinėje **pumikos akmenio,** "pumice stone". Trinkite juo veidą kas dieną porą kartų po kelias minutes. Nuo tokio trainiojimo plaukai suskyla, nuvysta ir paskui jau menkai teauga, nes ir jų šaknys pasidaro menkos. Skusti arba išpešioti nepatartina.

Greitesnis būdas yra **elektrolyzė,** "electrolysis". Gydytojas arba šiaip patyręs technikas elekrine adata išnaikina plaukų šakneles, ir plaukai nebeatauga.

Manau, būtų neprošalį vartoti ir **skydinės liaukos** po truputėlį, sakysim, "Thyroid gland, ¼ gr., 100 tablets", po vieną tabletėlę prieš valgį, keletą mėnesių. Jei Jūs pusėtinai riebi, tai reikia didesnių dozių, "Thyroid gland, gr. 1, 100 tablets." Ir gi po vieną 3 kartus kas diena.

Sovietinis Tabakas Lietuvos Rūkytojams

KAUNAS. — Pagal Lietuvos Sovietų Rusijos prekybos sutartį, Lietuva pasižadėjo tabaką ir bendrai rūkalų žaliavą įvežti tik iš Sovietų Rusijos. Tabako sindikato atstovai jau susirūpinę rūkalų žaliavos įvežimu ir jų atstovai išvyko į Maskvą tartis su Sovietais del tabako importo Lietuvon.

Darbininkė ir Šeimininkė

Lapas iš Organizatoriaus Užrašų

Rašo—*Don Kent.*

Aš gyvenu dirbtuvių miestelyje. Mano kambariukas yra mažytė lindynė pastogėje seno laužo, tik per rubežių rasinės linijos. Tai yra iš baltosios pusės, kur negrai ir baltieji maišosi sykiu. Pietinėse valstijose tos vietos yra daugiausia "raudonų šviesų" distriktai. Tu gali čia gauti viską, ką nori (ir ko nenori), nuo išsigėrimo namie darytos iki merginos kūno. Jaunos dirbtuvių mergaitės, abiejų rasių, būnant be darbo arba, kad dadėjus keletą centų prie savo menko uždarbio, užsiima tuo nepakenčiamu amatu iki vėlybos nakties. Jeigu žinai, kur ir kada žiūrėti, tuoj pamatysi jas slankiojant gatvėmis ar stovinėjant tarpduryse. Rasinė linija nėra perdaug tampri tose vietose. Tu pamatysi langus su geltonais užlaidais.

Išdidi "Švenčiausios Širdies" bažnyčia stovi tik per gatvę nuo mano buveinės. Dirbtuvė riogso užpakalyje jos; atrodo, kad ji norį paslėpti savo nešvarią, surūkusią išvaizdą po priedanga Jėzaus paveikslu ir bažnyčios kryžiaus. Kiekvieną sekmadienį, riebus pilvas įsiremia į pamokslinyčią, minkšti stori pirštai varto šventraščio lapus, ir tada visos prostitutės nuo mano gatvės, o kartu ir organizatoriai ir agitatoriai susilaukia prakeiksmo nuo Reverendo Storpilvio. Dabar gi "Švenčiausioji Širdis" uždaryta ir tyli iki sekmadienio.

Bet šį vakarą, kada aš čia sėdžiu rašydamas šiuos žodžius, susidaro apie bažnyčią kokis tai nepaprastas ūžėsis. Sirenų balsai perkerta orą. Penki policijos vežimai sustoja. Ligonbučio vežimas nulekia per gatvę ir sustoja ties bažnyčia. Aš esu pavargęs šį vakarą. Ką tik sugrįžau iš bedarbių susirinkimo. Pašalpos davimo administracija pareiškė, kad ji geriau duos grabus palaidojimui, negu pašalpą. Aš gaminau lapelį. Dabar jau pusnaktis ir esu labai mieguistas. Mano nervai pairę. Bet tas nelemtas triūkšmas lauko pusėje. Išeinu.

"Nieko tokio nepaprasto" sako man policistas. "Tik viena tų prakeiktų mergų paėmė nuodų... Gerai, tas nors vieną prakeiktą kalę iš čia prašalina."

Tai buvo Mattie Mealer. Aš pažinau Mattie dar kalnuose, kada mes buvome vaikai. Ji nebuvo bloga mergina. Aš spaudžiaus per žmones, norėdamas daugiau pamatyti ir sužinoti. Ir štai čia ji guli. Niekas jos neužkabino nuo laiko, kaip ji paėmė nuodų ir išbėgo iš savo gyvenamio. Ji pargriuvo ant laiptų "Švenčiausios Širdies" bažnyčios. Jos liežuvis išlindęs, plonais pirštais vienos rankos ji laiko sau už gerklės. Jos lūpos mėlynos, lyg kokie sumušimo ženklai. Jos akys atviros ir stiklinės.

Policistai sukinėjosi aplinkui ir statė durnus klausimus, norėdami pasirodyti dideliais, kaip kad paprastai policistai daro. Arti stovėjo graborius, nekantriai laukdamas savo eilės; man jis priminė alkaną vanagą, sėdinti ant sausos kaštano šakos ir žiūrinti į negyvą šunį bei arklį.

Aš sugrįžau atgal į savo pastogę. Mattie Mealer jau nebegyva, ji atėmė sau gyvybę. Bet kas gali atspėti, suprasti priežastį? Ne policija su savo išdidumu, ir ne kunigas Storpilvis, savo riebiomis rankomis vartydamas šventraščio lapus, anaiptol ne "Švenčiausios širdies" seserys minyškos. Jie visi jau nekartą buvo pasiuntę jos "dūšią" degti amžiname pragare. Bet prostitutės nuo mano gatvės žinojo. Ir nekurie darbininkai iš dirbtuvės, paslėptos už bažnyčios kryžiaus, žinojo. Ir aš žinau.

Mattie atvyko nuo kalnų su savo vyru. Jie jieškojo geresnio gyvenimo. Kalnai buvo kieti ir neatlaidūs. Dirbtuvė taip jau pasirodė kieta ir begailestinga. Aštuoni metai atgal vyrą sutiko nelaimė. Mattie nuėjo dirbtuvėn, palikdama kūdikį pas kaiminką. Nors ji dirbo visu įnirtimu, bet kiek ji nesistengė, jos uždarbis neviršijo $6 savaitei. Tik pakankamai, kad palaikius kūdikio gyvybę. Ir atėjo krizis. Mattie dirbo tik po dvi dienas savaitėj. Ir tada tik ji suprato reikšmę geltonų užlaidų ir pabarškinimo į langus signalą. Ji persikraustė arčiau rasinės linijos. Kūdikis juk turi valgyti. Keli doleriai nuo naktinių svečių buvo jai labai reikalingi.

Tuo tarpu atėjo naujoji dalyba, NRA su visais jos kodais. Bet jokio kodo nebuvo Mattie's užsiėmimui, "prostitucijos industrijai." Kompeticija vis didėjo. Gyvenimas virto sunkesniu ir sunkesniu. Jaunos mergaitės atėmė uždarbį nuo viduramžių merginų. Pagaliau Mattie neteko ir tų dviejų dienų dirbtuvėje. Ją atleido. Ją išmetė ant gatvės iš namų. O dar ji pasijuto ir vėl neščia. Ji nuėjo vaistinyčion ir nusipirko bonką lysolio.

Mattie's istorija nėra nepaprasta. Tai yra istorija šimtų. Todel aš ir apipasakoju šį vakarą, vos tik penkios minutės po pamatymui jos negyvo kūno ant laiptų "Švenčiausios Širdies." Sekmadienį aš matysiu šventas seseris minyškas keliant augštyn sijonus ir statant atsargiai savo šventus žingsnius, kad nedasilytėjus tos prakeiktos vietos, vietos, kur mirė Mattie Mealer, prostitutė.

("Daily Worker")

Vertė *B. E. S.*

Bėgamais Reikalais

Draugės bus pastebėję, kad mūs skyrius trumpokas. Kartais buvo taip del stokos vietos, bet šis yra tokiu todel, kad tiek raštų tebuvo. Draugė B. E. Senkevičienė pati viena neatlaidžiai bendradarbiauja. Giedra, ar audra—iš Eastono paštas į Brooklyną visuomet eina. Kad taip visi tokie būtų! Waterburyje, Forest City ir dar vienur kitur mūs skyriaus reikalus pripažįsta neblogiausia, o kitur... Draugės, tankiau lankykite šį skyrių.

Lai ALDLD Vajus Nesibaigia

Šiomis dienomis oficialiai baigėsi Amerikos Lietuvių Darbininkų Literatūros Draugijos vajus. Laimėtojai dar nebuvo paskelbti, bet už dienos kitos bus. Kažin kodel nesigirdėjo, kiek moterų gaunama. Draugės, kur atsilikome, dapildykime, kad ir vėliau, vajui pasibaigus. Ir abelnai narių gavimu reiktų nepaliaujamai rūpintis, nes šiemet jubilėjiniai ALDLD metai.

Jubilėjinė Brošiuraitė

Rugpjūčio mėnesį sueina 20 metų nuo ALDLD įsikūrimo. Atžymėjimui to didelio jubilėjaus ALDLD Centras planuoja išleisti trumpą, paveiksluotą brošiurėlę, kuri trumpais, aiškiais bruožais nušviestų ALDLD tikslą ir atsiekimus, taipgi įstojimo ir narystės sąlygas. Ten trumpai būtų atžymėtos visos ALDLD išleistos knygos, jų turinys, dabartinė kaina ir žymiųjų autorių paveikslai. Tą brošiūrėlę reiktų įteikti kiekvienam lietuviui darbininkui veltui. Kuopos prašomos prisidėti kiek išgali prie išleidimo tokios brošiūraitės ir iš anksto aptarti, kiek galėtų paskleisti savo kolonijoj.

Mes dar niekad nesuteikėm plačioms masėms tokių aiškių žinių apie ALDLD, tad, mūs manymu, apvaikščiojant šį jubilėjų pilnai atatiktų padaryti šį žingsnį. Tačiau ALDLD Centras pats vienas to neįvykdys. Tam reikalinga širdingiausia visų narių kooperacija. Reiktų nusistatyti, kad su ta jubilėjine brošiūra pasieksim ne desėtką, ne du, bet kiekvieną lietuvį savo kolonijoj. Kokiais būdais tą atliksim, lai kiekvienos kolonijos kuopos išsidirba planus sulyg tos kolonijos esamų sąlygų.

Visuotinas Suvažiavimas

Šį mėnesį kai kuriose kolonijose vyksta konferencijos del Visuotino Lietuvių Darbininkų Suvažiavimo, kuris įvyks 30 birželio, Clevelande. Daugelis draugijų rinks delegatus tiesiog į suvažiavimą. Mūs draugių pareiga skaitlingai dalyvauti susirinkimuose ir visur kelti tą klausimą, agituoti, kad draugijos siųstų kuodaugiausia delegatų ir kad moterys sudarytų nemažą dalį delegacijos. Suvažiavimas turi būt atstovingas.

S. S.

Koki "Geri" Scovil Co. Bosai!

Waterbury, Conn. — Mes, Scovil darbininkės, vieną gražią dieną užgirdom netikėtą naujieną, mūsų toolseteris pasakė, kad mes galime daryt į valandą po 36 c. be bonų (o bonus pridėjus pareitų po 40 c. į valandą)! Na, ar ne geri bosai? Kuomet darbų praisai (kainos) nukapoti, negali padaryt nė po 25 c. į valandą, o bosai liepia daryt 36 c., tai nors ir nesijudink nuo preso, o vistiek negali padaryti $2 į dieną.

Girdėjau, kad American Brass Co. pakėlė darbininkams po kelis centus į valandą. O Scovil Co. nenori kelti mokesčį darbininkėms-kams, tai pavelija "daugiau uždirbt." Aš mylėčiau sulaukt ir matyti, kiek tie parazitai bosai uždirbtų į dieną ant tokių mažų kainų. Buvo atsitikimas, kad viena darbininkė uždirbo $2 į 5 valandas be bonų, tai bosas rodos ant spilkų atsisėdo, o toolseteris, jei būt galėjęs, būt akis iškabinęs tai darbininkei.

Pavojingi Darbai

Į mūsų departmentą atėjo naujas darbas ir man papuolė jį dirbti. Reikia metalą pamerkti į tokį smirdantį vandenį ir palaikyti keles minutes. Paskui reikia su rankomis išgriebti ir palaikyti, kad nudžiūtų, o paskui dirbti ant "power" preso. Pirštus vėl reikia pavilgyt tam pačiam smirdančiam paišinam skystime, jau sumaišytam su aliejum.

Kaip pradėjau dirbt ant to darbo, pradėjau labai čiaudėt ir galvą ėmė skaudėt, o vėliau pasidarė sunku kvėpuot, gerklėj pradėjo dainuot ir nosys sausos pasidarė. Rankas nakčia, rodos, spilkom badė. Kada aš pasakiau toolseteriui, kad man galva skauda nuo tos smarvės, tai liepė imant iš to vandenio darbą nusisukt į šalį, nekvėpuot, pabūt užsičiaupus. Ir dar langą atidarė. Tai ir viskas ką gavau prie tokio pavojingo darbo.

Tie niekšai bosai suka aplinkui, kaip dirbi; skaito, kiek šmotų padarai į minutą ir net pasikavoję už kitų presų vaktuoja, kiek padarai; bijo, kad neuždėtų perdidelį praisą, kad tik jiem— kompanam liktų daugiau pelno, o darbininkių nepaiso, kad apserga dirbdami. Jei negali dirbti—eik namo, o tavo vietoj keli yra.

Jeigu norėtum dirbtuvių sistemą aprašyt, tai galėtum ilgiausią apysaką parašyt ir dar viską nesurašytum, kaip jie kankina darbininkus, kokia tai bjauri tų parazitų sistema, koks tai bjaurus pasityčiojimas iš darbininkų. Jeigu aš kada mesiu darbą, tai viešai parašysiu, ką aš mačiau per aštuonius su virš metus dirbdama Scovil kompanijai.

Darbininkė.

Working Woman Prenumeratos

Pereitą savaitę gavom 3 "Working Woman" prenumeratas. Jas prisiuntė draugė M. Burauskienė, w a t e r burietė. Draugė M. B. tarp kitko savo laiškelyje rašo:

"Prisiunčiu $1.50 už 3 "W.W." prenumeratas. Jau pradėjau dirbt tame darbe. Pasižadu ir toliau darbuotis. Tai tik pradžia. Aš nenustosiu ir po vajaus, ale pradžią padariau per vajų."

Tai ne vienintėlis jos darbas. Girdėjome, kad draugė yra didžiojo pikniko programai skelbimų rinkimo bei kitose komisijose.

"Working Woman" vajus buvo žadėta baigti su 1 gegužės, bet atskaitos dar nebuvo gegužiniam numeryje, kadangi jis išėjo apie savaitė prieš 1-mą. Tilps birželio laidoj. Pasidarbuokime, kad ir mūsų vardas rastųsi pasidarbavusių sąraše.

Los Angeles, Cal. — Federalis teisėjas P. McCormick uždraudė įvežt elektros lemputes iš Japonijos į Jungtines Valstijas. Jų buvo įvežama po 100,000,000 per metus.

VALGIŲ GAMINIMAS

Ryžių ir Riešučių Bandukė

Du puoduku rudų ryžių, 2 puoduku sumaltų riešučių ar žemriešučių (peanuts) 1 puoduką "grape nuts", Zo, arba duonos trupinių. 2 šaukštu ištarpyto sviesto, 1 šaukštuką druskos, 1 puoduką miltų. Sumaišyk viską gerai, sudėk išsviestuoton blėton ir kepk apie 30 minučių.

Rožytė—Brooklyn, N. Y.

Pienas—Geriausias Maistas

Pienas yra vienu iš svarbiausių maisto produktų ne vien kūdikiams, bet taip pat ir suaugusiems žmonėms. Kūdikiams jis yra būtinas. Kūdikis negaunantis įvalias pieno negali tikėtis sveikų dantų, stiprių kaulų. Laukiančiosios motinos, norėdamos penėti kūdikį krūtimi, taip pat privalo gerti pieno bent po kvortą į dieną. Mokslininkų yra pripažinta, kad nuo motinos sunaudojamo maisto visą neštumo periodą daug priklauso kūdikio sveikata. Jeigu motina gauna gerą maistą, ypatingai sveiko šviežio pieno—ji gali tikėtis stipraus kūdikio, jeigu ji negauna įvalias tinkamo maisto — jos kūdikio sveikata gali būti silpna. Kvorta pieno skaitoma būtina norma kiekvienam žmogui.

Sakysite, "reikia, tai reikia, bet kur jo gauti, kad taip pabrango, kad daugelis nedirba, kad pašalpos negauna arba gauna visai menką."

Tas tiesa, kad šiais laikais ir ant juodos kavos ne visiems užtenka, bet ne delto, kad pieno nebūtų. Viskas, ko mums reikia, tai tik bendrai visiems susitarti ir pareikalauti, ko mums reikia. Didžiausias apsileidėlis būtų toks žmogus, ypatingai tokia motina, kuri, suprasdama, kokią naudą jos kūdikiams teikia pienas ir kokią žalą jų augančiam organizmui taip pat ir jai pačiai teikia negavimas pieno, tylėtų už pečiaus sėdėdama ir badautų. Save gerbiančios moterys jau senai organizuojasi ir kovoja už pašalpą, už mažesnes maisto kainas, už daugiau ir už geresnį maistą sau ir savo kūdikiams.

EXTRA PRANEŠIMAS WORCESTER, MASS.

Penktadienį, 10 gegužės, 7:30 vakaro, Lietuvių svetainėje, 29 Endicott St., įvyks svarbus susirinkimas visų "Laisvės" ir "Vilnies" skaitytojų, ALDLD, Aido Choro narių ir visų darbininkiško judėjimo rėmėjų ir simpatikų. Visi draugai būtinai dalyvaukit.

Komunistų Partijos
Lietuvių Frakcija.

Kauno Kalėjimas Perpildytas Kaliniais

Kauno kalėjimas statyta 400-500 kalinių, bet jame visą laiką po karo būdavo 1,000-1,100 kalinių. Dabar Kauno kalėjime (su fortais) jau yra apie 1,500 kalinių. Į vieną vienutę sodinama po 5 žmones. Baisus ankštumas.

Įtraukimas Moterų Į Komunistų Partiją

Gavimas naujų narių į Ko-munistų Partiją dar netapo mūs kasdieniniu įpročiu, juo labiau mes atsilikę moterų gavime partijon. Pas daugelį dar vis užsilikus mintis, kad moterys arba nesiinteresuoja politika ar ne jų vieta politinėj partijoj. Vienok krizio pasėkos slėgia moteris darbininkes labiau, negu vyrus. Vedus moteris ne tik atidirba dirbtuvėj, bet dar turi apžiūrėti namus ir kūdikius. Jinai turi supirkti produktus ir jaučia menkos algos bei pašalpos nedateklių. Bedarbė moteris yra dar blogesnėje padėtyje, tą matome iš to, ką federalė ir vietos valdžia teikia bedarbėms.

Vienok, visose kovose — streikuose, už pašalpą, prieš karą ir kitose—mes randame moteris petis petin kovojant greta vyrų. Nerasi už jas kovingesnių, ir policijai jos labiausia nepakenčiamos. Kovose už pašalpą jos yra labiausia užsispyrusios kovotojos, kadangi jų visa šeimyna randas pavojuje. Atėjus naujam pasauliniam karui moterys bus varomos industrijon užimti vyrų vietas. Kaipgi mes pravesime kovas šapose, jei mes nebūsim subudavoję spėkas tarp tų darbininkių įtraukiant moteris partijon?

Kapitalistai labai supranta kreipti atydą visos partijos, reikia įsitikinti, kaip svarbu yra įtraukti partijon moteris šapų ir raštinių darbininkes, taipgi kovingas šeimininkes. Speciales pastangas reikia dėti įtraukimui negrių darbininkių partijon. Perėję per šių dienų kovas tos moterys bus geriausios kovotojos ir vadovės.

New Yorko distriktas yra pasiskyręs kvotą 500 naujų narių moterų, tame skaičiuje 75 negrių, įtraukti Komunistų Partijon iki 30 gegužės. Mes dirbame šiuo klausimu lėtai, kuomet kapitalistai karštai veikia atsiekimui savo tikslų.

Šiame Klaros Zetkin Narių Gavimo Vajuje mes turime atlikti savo užduotį, mes turim gauti New Yorko Distrikte 500 naujų narių moterų iš dirbtuvių ir kitų darbaviečių į savo eiles. Tas suteiks mums galimybę organizuoti ir mobilizuoti moteris šapose ir susiedijose kovai prieš alkį, fašizmą ir karą.

I. Amter.

Nuo Red. — Kas d. Amter pasakyta New Yorko Distriktui, tas pilnai atatinka kitiems distriktams. Visur moterų organizavimo klausimas labai apleistas ir visur reiktų visiems rimtai sau užsiduoti šią pareigą ir gauti šimtus moterų į komunistų Partiją bei kitas darbininkų klasės organizacijas.

PONULIAI MATĖ SKRIBĖLES, LAZDAS—IR PLAKATUS

Garsioji New Yorko Fifth Ave. visuomet mirga ponais, juo labiau velykų dieną, kada jie išeina parodyti savo naujus parėdus. Šiemet augštakepuriai ponai ir jų meilužės matė biskį daugiau naujos mados, kad pravarytieji iš darbo 5th Ave. busų kėravotojai suruošė savo pikietą. Jie sugadino milionieriams velykas, bet jie supažindino minias žmonių su savo reikalais. Čia matomas ponulis nuduoda nepaisančiu, bet, be abejo, jam kinkos dreba. Daug atydos patraukė jaunieji pikietai. Klasiniai sąmoningi tėvai mesiunčia savo vaikus judžių žiūrėti, kada patys eina į kovos lauką, bet eina visa šeimyna kartu. Jiems nebus rūpesties, kaip įtraukti vaikus į revoliucinį judėjimą.

CLEVELAND, OHIO

Sumušė Visus Rekordus

Tęsiamas dar vienai savaitėj, tarpe

GEGUŽĖS 5-12

"Chapayev"

Žymiausia Sovietų Filma

PENN SQ. THEATRE
Cleveland, Ohio

Pradžia 2-rą val. po pietų.
ketvirtadieniais, šeštadieniais ir sekmadieniais
25 centai po 6 val. vakare.

Tūkstančiai Progressive Miners of America (nepriklausomos ADF unijos) narių susirinko į laidotuves, Springfield, Ill., Eduris Mabie, organizatoriaus, kuris buvo nušautas einant savo pareigas. Didelė kova verda tarpe P.M. of A. ir U.M.W. of A. unijų. Darbininkų pareiga kovoti už suvienijimą abiejų unijų.

AZIJA

Azijos Fizinė Padėtis

Azijoje yra daug dykumų. Arabijoje—Daha-Roba Elkali ir Nefud smėlio dykumos. Turkestane Kara-Kumo dykumos, kurios prilygsta Afrikos Sacharai. Chinijoje Takla-Makan smėlio dykumos ir Mongolijos Liaudies Respublikoje garsios—Gobi smėlio dykumos.

Azijos upės plaukia į visas keturias puses—vakarus, pietus, rytus ir šiaures. Obi upė turi 3,200 mylių ir todel trečia pasaulyje savo ilgiu, Yangtze yra 3,100 mylių, Amur—2,900 mylių, Janisei—2,800 mylių ir Indus—1,700 mylių.

Gamyba, Augmenys ir Gyvūnai

Azija kaip savo klimatu, taip ir augmenimis yra įvairi. Ten viskas auga, pradedant medvilne ir baigiant šiauriniais augmenimis. Iš valgomųjų augmenų Azija užima pirmą vietą ryžių auklėjimo. Iš pagamintų į metus pasaulyje 62,571,000 tonų ryžių, Azijoje buvo pagaminta 60,720,000 tonų. Iš pasaulinės gamybos cukraus augmenų 14,850,000 tonų, Azija pagamino—6,177,000 tonų. Arbata visa yra gaminama Azijoje. Vienas trečdalis pasaulio raguotų gyvulių kiekio yra Azijoje. Kaučuko (gumos gaminimui augmenų) pasaulyje buvo pagaminta 648,240 tonų ir iš to kiekio Azija davė—603,300 tonų.

Žalio šilko į metus buvo pagaminta 42,174 tonai ir čia Azija davė—37,990 tonų. Azijoje yra giminamas plienas, čigūnas, žibalas, geležis ir kiti metalai. Du trečdaliai pasaulinio švino yra gaminama Azijoje.

Giriose veisiasi meškos, vilkai, sabaliai, voverys, kiaunės ir kitos žvėrys—šiaurių krašte. Dykumose veisiasi laukiniai arkliai, stirnos, laukiniai veršiai. Pietų krašte—kupranugariai, drambliai, tapirai, nosaragiai ir iš draskančių žvėrių—tigrai, leopardai, krokodiliai, visokios gyvatės. Bet gražiausios pasaulyje paukštys yra Azijoj. Ten yra mažų ir didelių, visokių spalvų ir spalvelių. Plačiai veisiasi kelių rūšių bezdžionės ir jų tarpe orangutangai ir gorilos.

Azijos gyventojai dalinasi į 63 skirtingas tautas ir tauteles, bet yra dar daugelis tautelių, kurios priskaitomos toms tautoms, su kuriomis jos nieko bendro neturi. Chiniečių yra apie 300,000,000, indusų—230,000,000, japonų apie 55,000,000, korejiečių—16,000,000 ir tt.

Azijos Politinė Padėtis

Azija veik visa buvo pavergta Europos imperialistų. Rusijoje nuvertimas carizmo ir įsisteigimas Sovietų valdžios paliuosavo vidurinės Azijos ir Sibiro tautas, kurios turi savo laisvę ir įeina į Sovietų Sąjungą.

Turkija atlaikė savo nepriklausomybę dėka Sovietų Rusijos pagelbai. Persija ir Afganistanas pirm karo buvo po Rusijos ir Anglijos įtaka. Dabar jos daugiau savistovės, nes Sovietai iš savo pusės sutvirtino jų nepriklausomybę. Siamo valstija yra po Anglijos ir Francijos imperialistų įtaka. Chinijoje yra Sovietų Chinija, kuri kovoja už Chinijos laisvę, ir Chang-Kai-sheko vadovaujama, kuri bernauja užsienio imperialistams. Nuo Chinijos atsiskyrė labai didelis mongolų kraštas ir pasiskelbė nepriklausoma Mongolų Liaudies Respublika, tarpe jos ir Sovietų Sąjungos dar yra Tanų-Tuva sovietinė respublika. Mandžuriją pavergė Japonijos imperialistai, kurie ten įsteigė savo padarą—Manchukuo. Pačiuose rytuose ant salų yra Japonija, ji skelbiasi Azijos tautų "liuosuotoja" ir tuom pat kartu laiko pavergus korejiečius, mandžurus ir kitas tautas, kur tik gavo progą įsiveržti.

Irakas, Arabija ir Palestina yra po Anglijos imperialistų letena. Sirija pavergta francūzų. Francija dar turi pavergus didelį kraštą — Indo-Chinus. Bet riebiausias Anglijos imperialistų kąsnys, tai —Indija, kuri turi 1,802,629 keturkampių mylių žemės plotą, apie 325,000,000 gyventojų ir yra turtinga gamtiniais turtais. Azijos salos yra pavergtos: Phillipinai—Jungtinių Valstijų. Kitos salos yra Anglijos, Francijos ir Holandijos pavergikų rankose.

Azija su didžiuliais pasaulio turtais, skaitlingiausiu žmonių kiekiu dar laukia savo išsilaisvinimo iš po imperialistų jungo. Sovietų suteikimas laisvių Vidurinės Azijos ir Sibiro tautoms akstina ir kitas Azijos tautas prie pasiliuosavimo iš po pavergėjų.

D. M. Š.

Agitacijos Fondas

Stambi Auka

Pagaliau Centro Biuro atsišaukimas del finansinės paramos Agitacijos Fondui pasiekė ir Chicagą. Lietuvių Darbininkų Susivienijimo 53 kuopa paaukojo iš savo iždo net $5. Aukas prisiuntė draugas M. Miller, kuopos sekretorius. Drg. Miller savo laiškutį baigia: "Tęskite tą gerą darbą toliau, o mes ir ateityje paremsime." Taip, drauge, Lietuvių Komunistų Centro Biuras turi labai daug svarbių ir atsakomingų darbų. Vienatinis šaltinis tiems darbams finansuoti yra Agitacijos Fondas, kuris gyvuoja vien tik organizacijų bei pavienių draugų aukomis.

Labai ačiu LDS 53 kuopai ir jos nariams. Tai bene pirma auka iš Chicagos. Tai turėtų būti pavyzdys visoms Chicagos organizacijoms. Draugai chicagiečiai privalo suprasti, kad Agitacijos Fondas ir C. Biuro veikimas apima visą šalį, tačiau iki šiol tų darbų finansavimas vyriausiai gulė ant rytinių valstijų judėjimo. Mes norime, kad šita LDS 53 kuopos auka būtų nepaskutinė iš Chicagos.

Pavieniai mūsų draugai, kurie išgali, turėtų taip pat prisidėti prie Agitacijos Fondo palaikymo. Kol kas mažai tokių atsirado, tik vienas kitas. Drg. J. Barkus, iš Brooklyno, paaukojo 50 centų. Kur kiti brooklyniečiai?

Centro Biuras
46 Ten Eyck St.,
Brooklyn, N. Y.

Biskis Davinių Apie Dabartinę Imigraciją

I. Imigrantai:

(a) **Nekvotiniai imigrantai, kuriuos kvota neapima:**

1. Amerikos piliečių žmonos, nevedę vaikai, vyrai, kurių apsivedimas įvyko prieš liepos 1 d., 1932 m., Sec. 4 (a).

2. Ateiviai, sugrįžtantieji po laikinu apsistojimu užsienyje. Sec. 4 (b).

3. Ateiviai, gimę kitose Amerikos šalyse, jų žmonos ir neapsivedę vaikai, neturintieji 18 metų. Sec. 4 (c).

4. Ministeriai, profesoriai, jų žmonos ir nevedę vaikai mažiaus 18 metų Se. 4 (d).

5. Studentai, mažiausia 15 metų amžiaus. Sec. 4 (e).

6. Amerikos moterys, kurios prieš rugsėjo 22 d., 1922 m., pametė jų pilietystę per ištekėjimą už ateivio.

(b) Parinktinės Kvotos Imigrantai:

1. **Pirma Pirmenybė (iki 50% kvotos).**

a) Amerikos piliečių, 21 metų ir viršaus, tėvai, vyrai, kur ištekėjimas įvyko po liepos 1 d., 1932 m. Sec. 6 (2) (1) (a).

b) Kvotos iš 300 ir daugiaus, prityrusieji agrikultūrišKai, jų žmonos ir užlaikomieji vaikai po 18 metų amžiaus. Sec. 6 (a) (1) (b).

2. **Antra pirmenybė (liekama kvota)**

a) Žmonos ir neapsivedę nepilnamečiai vaikai ateivių, įleistų į Suv. Valstijas nuolatiniam apsigyvenimui.

(c). Kvotos Imigrantai:

Liekama kvota kuomet teisės B, 1 ir B, 2 išpildytos, gali būti paskirta reguliariškiems arba be pirmenybės kvotos imigrantams.

(d) Kitos Klasės, kurias Kvotos Neliečia.

1. Amerikos indijonai, gimusieji Kanadoje (Aktas iš balandžio 2 d., 1928 m.),

2. Nekurie Ispanijos pavaldiniai, gyventojai Puerto Rico balandžio 11 d., 1899 m. (Aktas iš gegužės 26-tos d., 1926 m.).

3. Asmenys gimę Virgin Islands ir Puerto Rico.

II. Ne-imigrantai.

a) Valdininkai.
b) Laikini svečiai.
c) Pervažiuojanti svečiai.
d) Ateiviai, įvažiuoją pervažiavimui į kitas šalis.
e) Ateiviai jūreiviai.
f) Sutarčių ateiviai.

Sekantis surašas parodo svarbesnių šalių kvotas

Šalis	Dabartinė Kvota 1929 m.	1924 iki buvo:
Albanija	100	100
Armenija	7	124
Australija	100	121
Austrija	1,413	785
Belgija	1,304	512
Bulgaria	100	100
Chinija	100	100
Čekoslovakija	2,874	3,073
Danzigas (m)	100	288
Danija	1,181	2,789
Vengrija	869	473
Japonija	100	100
Latvija	236	142
Estonija	116	124
Finlandija	569	471
Francija	3,086	3,954
Vokietija	25,957	51,227
Didžioji Britanija ir Airija	65,721	34,007
Graikija	307	100
Italija	5,802	3,845
Lietuva	386	344
Norvegija	2,377	6,453
Lenkija	6,524	5,982
Rumunija	377	603
Sovietų Sąj.	2,712	2,248
Švedija	3,314	9,561
Jugoslavija	845	671
Viso	153,774	164,667

F.L.I.S.

PRANEŠIMAI IŠ KITUR

WASHINGTON, PA.

Visi draugai tėmykite! ALDLD 236 kuopos nariai nutarė surengt draugišką vakarėlį 11 d. gegužės pas drg. Janavičius, 40 McAdam Avenue. Kviečiame visus draugus ir drauges atsilankyti, nes bus puikiausias parengimas, kur dar niekad nebuvo Washingtone. Mūsų nariai nori palikt viską slaptybėj, bet man teko nugirst, kad bus didelis "surprise" tiems, kurie atsilankys. Todel prašome ir iš apielinkės draugų atsilankyti ant šio nepaprasto vakarėlio.

Aš ten būsiu,
236 Kuopos **Rengėjai.**
(108-110)

NEW HAVEN, CONN.

L.D.S. 16-ta kuopa stato scenon veikalą "Paskutinė Banga". Sekmadienį, gegužės 19 d., Lietuvių Svetainėj, 243 Front Street. Durys bus atdaros nuo 3-čios val. po pietų; lošimas prasidės lygiai 5-tą val. vakare. Po lošimui bus šokiai. Vietiniai ir apielinkės lietuviai yra raginami skaitlingai dalyvauti, nes teatras įdomus, vaizduojantis 1905 metų sukilimus Lietuvoj.

Kviečia Komisija.
(108-110)

BRIDGEPORT, CONN.

Mūsų mieste "Laisvę" galima gauti pas Miller Ross, ant Main ir State gatvių. Čia randasi jo standas. M.

WORCESTER, MASS.

Ar žinote worcesteriečiai ir apielinkės gyventojai, kur ateinančią nedėlią linksmai ir naudingai laiką praleisti? Ogi Tarptautinio Darbininkų Apsigynimo (13 kuopos) piknike! Įvyks 12 d. gegužės, Olympia Parke. Pradžia 12 val. dieną.

Bus skanių užkandžių ir gėrimų. Šokiams gries puiki orkestra. Visas pelnas nuo šio parengimo eis del paliuosavimo papuolusių darbininkų vadų į priešų nagus.

Todel kviečiame visus skaitlingai atsilankyti ir tuomi paremsite šį svarbų darbą.

(108-110)

PLAINFIELD, N. J.

L.D.S. 33 kuopos susirinkimas įvyks trečiadienį, 8 d. gegužės, L. D. P. Kliube, 408 Court Street, Elizabeth, N. J. Pradžia 8 val. vakare. Draugės ir Draugai, būtinai turime visi dalyvauti šiame susirinkime, nes bus daug svarbių dalykų del apkalbėjimo.

Sekr. **V. K. Sherelis.**

HARRISON, N. J.

ALDLD 136 kuopos susirinkimas įvyks penktadienį, 10 d. gegužės, Labor Lyceum Svet. 8 val. vakare. Visi nariai dalyvaukite laiku ir nepamirškite atsivesti naujų narių.

Org. **A. Jasmantienė.**
(107-109)

SO. BOSTON, MASS.

L.D.S. 62 kuopos susirinkimas įvyks 12 d. gegužės. Pradžia 2-rą valandą po pietų, Lietuvių Piliečių Kliube, 376 West Broadway. Draugai ir Draugės, yra visų pareiga dalyvauti šiame susirinkime, nes turime daug svarbių dalykų aptarti. Taipgi atsiveskite ir naujų narių.

Fin. Sekr. **Jonas Burba.**
(107-109)

BAYONNE, N. J.

L.D.S. Jaunuolių kuopa, kuri nesenai susiorganizavusi, rengia balių Motinų Dienoje, 11 d. gegužės, L. A. U. Kliubo Salėje, 10 W. 22nd Street. Pradžia 8 val. vakare. Užkviečiame visus dalyvauti šiame parengime ir paremti jaunuolius. Bus gera muzika šokiams.

Rengėjai.
(107-109)

WILKES-BARRE, PA.

Aido Choras rengia kepurių balių, kuris įvyks 12 d. gegužės, 139 S. Main Street. Pradžia 6-tą val. vak. Bus skanių užkandžių ir gėrimų. Šokiams gries gera orkestra, taipgi bus gera programa. Todel visi draugai dalyvaukite skaitlingai.

Užkviečia **Aido Choras.**
(107-109)

BINGHAMTON, N. Y.

ALDLD 20 kuopos susirinkimas įvyks ketvirtadienį, 9 d. gegužės, Lietuvių svetainėje, 315 Clinton Street. Pradžia 7:30 val. vakare. Draugai, šis susirinkimas bus gana svarbus, nes turime daug svarbių reikalų atlikti. Tad visi pasirūpinkite dalyvauti jame. Kurie draugai dar nemokėjote duoklių už šiuos metus, tai būtinai ateikite į susirinkimą ir užsimokėkite, nes to reikalauja organizacijos taisyklės.

O. Girnienė.

MONTELLO, MASS.

LDS 67 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks gegužės 9 d., 7 val. vak., Liet. Tautiškam Name. Nariai ateikite atsiimt narystės paliudijimus. Taipgi nauji aplikantai kurie išpildėt aplikacijas nueikit pas daktarą prieš susirinkimą, paskui ateikite į susirinkimą ir ten būsite įrašyti į 67 kuopos knygas.

A. Baronas.

ELIZABETH, N. J.

Bangos Choras rengia krutamus paveikslus, kurie užsivadina "Deserter." Įvyks 12 d. gegužės, 408 Court Street. Durys atsidarys 5:30 val. vak. Paveikslai bus rodomi 6:30 v. v. Po krutamų paveikslų bus šokiai prie geros muzikos iš Jersey City. Paveikslai bus labai įdomūs. Nepraleiskite nei vienas šios progos. Įžanga 40 centų, į šokius 25 centai, vaikam 10 centų.

Kviečia visus **Bangos Choras.**
(108-110)

APLA RAŠTINĖS NAUJAS ANTRAŠAS

Augščiausios Priegiaudos Lietuvių Amerikoj Centro raštinė perkelta naujon vieton. Visi kuopų sekretoriai todel turite įsitėmyti naują adresą ir visais APLA reikalais rašinėtis sekamu adresu:

J. Gasiunas,
1322 Reedsdale St.
N. S. Pittsburgh, Pa.

Kapsuko Paveikslai

Visi turėkime paveikslą didžiojo revoliucionieriaus, pasiaukojusio kovotojo už darbininkų klasės reikalus,

Vinco Mickevičiaus (Kapsuko)

"Laisvė" atspausdino jo paveikslų pašto atvirutės dydžio. Vienas paveikslas 5c., platintojams, kurie ims nemažiau 10 paveikslų, kaina 2c. už atvirutę.

Platinkime Jo Paveikslus

Visur parengimuose ir susirinkimuose reikia platinti tuos paveikslus. Lai būna amžinos atmintės vadas Lietuvos darbininkų klasės, didysis kovotojas už viso pasaulio proletariato reikalus, VINCAS MICKEVIČIUS-KAPSUKAS

Paveikslų reikalaudami rašykite

"LAISVĖ"
427 Lorimer Street
Brooklyn, N. Y.

"LAISVĖS" NAUDAI

PIKNIKAI

Pereitą metą mūsų dienraščio parengimai buvo nepaprastai sekmingi. Ant tokios pat skalės rengkimės ir šiemet. Bet pasirįžusiai darbuokimės, kad atsiekti pereitų metų pasisekimo.

BROOKLYNE PIKNIKAS BUS SEKMADIENĮ

7-tą dieną Liepos-July

ULMER PARK, PABAIGOJE 25th AVENUE

Jau organizuojama programa ir greit bus paskelbta. Brooklyniečiai prašomi įsitėmyti šį pokilį. Pasikvieskite svečių iš kitų miestų, juk tuom laiku puikiausia proga jūroje pasimaudyti ir dalyvauti savo dienraščio parengime.

MASSACHUSETTS PIKNIKAS ĮVYKS

4-tą dieną Liepos-Fourth of July

VOSE PAVILION PARK,
Maynard, Mass.

Šis piknikas yra svarbus tuomi, kad $400.00 vertės grynais pinigais dovanos yra skiriamos prie įžangos bilieto. Tai pasiryžusiai reikia išanksto platinti tuos tikietukus.

PHILADELPHIA, PA. PIKNIKAS ĮVYKS

Sekmadienį, 1-mą d. Rugsėjo-Sept.

VYTAUTO PARKE

Čia irgi duodama augštos dovanos prie įžangos bilieto. Brangiais daiktais ir pinigais skiriama vertės $361.75.

Aišku, kad yra vietų kur bus rengiama darbininkiškos spaudos naudai piknikai. Tad prašome draugų pranešti, kad galėtume išanksto garsinti įdant padarius parengimus sekmingus.

Paterson, N. J.

Visokių Žinių ir Įvykių

Nors spaudoje jau rašyta apie gegužinės apvaikščiojimą, bet reikia daugiau ir plačiau parašyti. Kas išjudino mases šiais metais demonstruot? Reikia atiduot kreditas vietiniam Komunistų Partijos organizatoriui drg. Anya. Per jo pasidarbavimą buvo priversti Central Labor Unijos vadai kviesti kitas unijas stoti bendrai vienan frontan. Pasekmės buvo tokios, kad maršavo šeši tūkstančiai darbininkų. Tai kaip Patersonas atsirado, dar nematė tokios masės žmonių demonstracijoje. Visas trafikas buvo sulaikytas per dvi valandas.

Darbininkai maršavo, kaip kareiviai. Kožnas turėjo prisiseges raudoną guziką (International Labor Defense), ant kurio užrašyta: "Padarykime Patersoną unijos miestu!"

Komitetas buvo nuėjęs pas valdininkus reikalauti leidimo del demonstracijos, bet miesto ponai atsisakė duoti. Tada komitetas pasakė ponam: Ar jūs norite, ar nenorite, duosite leidimą ar ne, mes maršuosime miesto gatvėm, kur mums patiks! Tada ponai pamatė, kad jų užsispyrimas nieko nereiškia ir pasakė: Maršuokit, nors pasiuskit! Tas parodo, kad organizuotai galima daug kas nuveikti bei atsiekti.

Iš parado daugiausia aplodismentų gavo **Pionieriai,** kurių buvo apie šimtas. Jie dainavo revoliucines dainas.

Dažų unijos nedaugiausia darbininkų dalyvavo demonstracijoj. Bosai pavartojo bjaurų skymą. Pirmadienį ir antradienį nedirbo, o gegužės 1 dieną beveik kožnas fabrikas buvo paleistas darban. Nežiūrint to, vistiek apie 1,000 dažų darbininkų dalyvavo demonstracijoje.

Unijos pirmininkas Charles Vigorita pasmerkė bosus, išvadindamas juos skunkėmis, prilygindamas juos prie Hitlerio ir Mussolinio. Jis ragino darbininkus stoti į unijas ir sudaryti vieną uniją, kad galėtumėme išrinkti miesto valdybą iš darbininkų. Tada, sakė jis, nereikės ponams bučiuoti ranką, kad duotų leidimą maršavimams. Taip pat prisiminė, sakydamas: Kada mes apvaikščiojame Pirmą Gegužės Patersone, tai mūsų unijos delegatas dalyvauja Sovietų Sąjungos gegužinėje demonstracijoje su rusais darbininkais. Vigorita pereiškė, kad kada šis kontraktas pasibaigs, tai naujam kontrakte bus reikalaujama, kad būtų švenčiama gegužės 1 diena 1936 metais. Ne tik dažų pramonės darbininkai, bet visi darbininkai bus įtraukti į prisirengimą prie ateinančios gegužinės apvaikščiojimo.

Užsidarė šie dažų fabrikėliai: String P. D. W., Hydro P. D. W. ir Atlantic P. D. W. Išmetė darbininkus į gatvę.

Patersone darosi baisenybė. Pragyvenimas nesvietiškai brangsta, bedarbių daug, biznіai uždarinėja duris. Taipgi ir stubas atimdinėja už taksus. Paliečia jau ir lietuvius. Tai vis "New Deal."

Iš ALDLD Veikimo

Čia paduosiu kp. raportą iš 1934 ir 1935. Narių yra 38. Naujų narių gauta 6. Narių pasimokėjusių už 1934— 30, už 1935—16. Išsibraukė 4 nariai. Į 2 apskr. turime pasimokėję už 1935 m.

Finansų atskaita už 1934 ir 1935 iki gegužės mėnesio: sausio 21 d., 1934, 84 kp. buvo $42.46, išlaidų $27.26; vasario 18 d. buvo $19.87, išlaidų $9.90; kovo 18 d. $14.22, išlaidų $4.10; balandžio 15 d. $10.12, išlaidų $6.00; gegužės 20 d. $19.08, išlaidų $3.00; birželio 17 d. $16.08, išlaidų $1.80; liepos 15 d. $15.53, išlaidų $1.50; rugpjūčio mėn. $14.03, išlaidų $1.00; rugsėjo $21.37, išlaidų $1.70; rugsėjo $19.62, išlaidų $2.11; spalių 21 d. $22.61, išlaidų $7.90; lapkričio $14.75, išlaidų $3.80; gruodžio $11.20, išlaidų $2.40.

1935 metų sausio 20 d. $62.88, išlaidų $16.33-$5.00, (? Red.); vasario 17 d. $50.85, išlaidų $25.10, kovo 17 d. $37.35, išlaidų $16.00; balandžio $21.33, išlaidų $5.00; balandžio $24.03, išlaidų $6.20. Dabar randasi 84 kp. turto pas kasierių draugę S. Bimbienę $17.83.

Taipgi kp. priklauso prie Tarptautinio Darbininkų Apsigynimo. Dabar komitetas yra išrinktas darbuotis del rinkimo aukų Scottsboro jaunuoliams ir del siuntimo jaunuolių atstovą į Sovietus. Komisijon įeina draugai V. Bastis, J. Matačiunas, S. Bimbienė, P. Buslavičienė. Aukų jau surinkta $12.00. Komitetas darbuojasi, kad sukelti daugiau. Bus paskelbta visų aukotojų vardai.

Dar atsišaukiu į narius, priklausančius prie ALDLD 84 kp., kad užsimokėtumėt duokles už 1935 m., nes pinigai reikalingi centrui išleisti knygas ir žurnalą "Šviesą."

Vabalas.

Skaitytojų Balsai

Mano Žodis Del "Laisvės" Turinio

Atydžiai skaičiau "L." bendrovės šėrininkų diskusijas, taip-pat Mizaros raportą. Nors aš kol kas nesu "L." šėrininkas, ale manau mintis galiu išreikšti, kaipo senas "L." skaitytojas. Draugai pavyzdingai apsvarstė dienraščio padėtį. Tas parodo, kaip didelę armiją susipratusių darbininkų turi mūsų "Laisvutė." Dabar štai ir mano mintis.

Aš griežtai esu priešingas laikraštį leist sekmadieniais todel, kad tas apsunkintų spaustuvės darbininkus, o, antra, daug išlaidų, na, o sekmadieniais laikraščio vistiek toliau gyvenantieji skaitytojai negaus, o pirmadienį jau gaus du, tai labai maža dalis skaitytojų tegalės jį perskaityti. Daug darbininkų, kurie sunkiai fabrikuos dirba, tai net ir negali skaityti daug.

Tie alaus ir kitoki skelbimai, kurie telpa "L.", tai, beabejo, nemažai atneša dienraščiui pinigų, todel reikėjo "L." gaspadoriui tą priminti šėrininkams. Kad šeštadienių žinios telpa pirmadienio "L.", tai nieko blogo. Būtų gerai, jei angliškas skyrius būtų galima leisti atskirai jaunimui.

Kaip rašyt korespondencijas—taisykles—skaičiau. Aš negaliu suprasti, ar ir straipsnius rašyt tik ant vienos pusės popieros lakšto? (Taip, visoki redakcijai raštai reikalinga rašyti tik ant vienos pusės popieros lakšto. Rašyti trumpai, aiškiai, retai, paliekant tarpe eilučių tarpą, o taipgi paliekant iš kraštų po geroką tarpą, kad būtų vietos pataisom.—"L." Red.).

J. Žilinskas.

Keli Žodžiai "Laisvės" Redakcijai

Man beskaitant šėrininkų diskusijas, mano supratimu, buvo padarytas negeistinas išsireiškimas, delei kurio redakcija kalta, kad talpina be jokių pastabų. Draugo Bakanausko išsireiškimas nėra naudingas skelbti komunistiniam laikraštyj. Jis sako, būk apysakos iš kovų lauko yra "peraštrios". Jūs, drauge, norėtumėt, kad revoliucinis laikraštis slėptų tikrus klasių kovų įvykius ir auklėtų ištižėlius. Revoliucinio laikraščio pareiga visokiu būdu duoti tikras žinias iš klasių kovų lauko, kad darbininkai būtų susipažinę su visais žiaurumais. Darbininkai turi būt auklėjami drąsūs, kad, reikalui atėjus, nebėgtų kavotis, kaip žvirbliai.

Tas Pats.

Religinis Sumokslas prieš Turkijos Respubliką

ANGORA.—Turkijos valdžia suėmė 23 tariamus suokalbininkus prieš Kemal Pašos respublikonišką valdžią. Jie norėję po priedanga mahometonų religijos apgynimo iššudyt dabartinius augštuosius valdininkus ir nuverst respubliką. Sokalbininkų vadas yra kurdų tautos ponas vardu Uzzeman Saidi.

Little Rock, Ark. — Per naujus potvinius keturiose vidurvakarinėse valstijose prigėrė 10 žmonių.

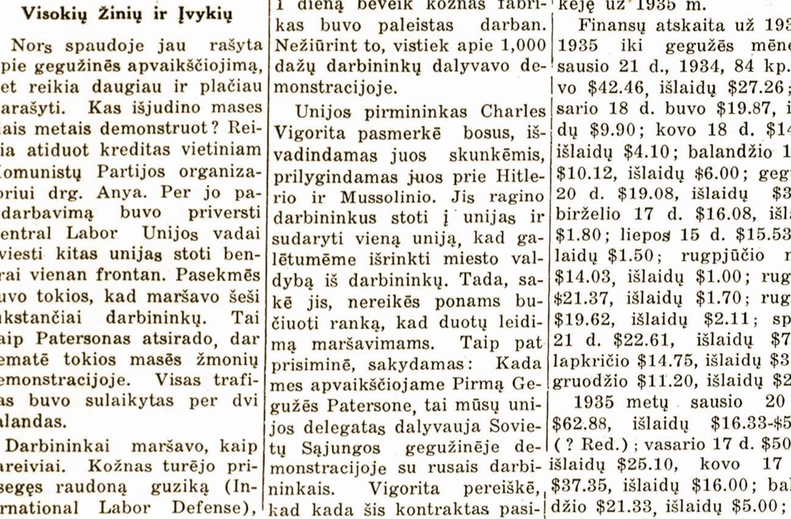

Atleiskite, gerbiamoji... bet

Jūs Galite Elektriškai Išskalbti 2 Cēberius

už **1c**

IŠNEŠIODAMAS SIUNTINIUS, paštininkas mato daugelį moterų bedirbant namų darbus, kuriuos galima būtų elektriškai atlikti... už centą ar mažiau.

Ar jūs esate viena iš jų?

Cento vertės elektra daro stebūklus darbe trynimo ir šveitimo, valymo ir siuvimo, valgių maišymo ir plakimo... primenant tiktai kelis iš tų darbų, kuriuos ji gali už jus atlikti. Pavyzdžiui, gal jūs dar niekad nežinojote, kad—

1c VERTĖS elektra išspaudžia 400 orindžių (kas yra lygu daugiui šeimynos pusryčiams naudojimą orindžių sulčių per mėnesį ar daugiau)... paspragina 22 riekutes duonos arba "išperkuliuoja" 12 puodukų puikios kavos... vacuum išvalo 4 kambarinio dydžio divonus... dundančiai varo siuvamąją mašiną nuolat per visą popietį iki vakaro... arba žibina 40 wattų lempą daugiau kaip 4 valandas! Štai kaip mažai elektra tekainuoja!

ELEKTRA 1c DIDŽIAUSIA JŪSŲ CENTO VERTĖ

THE NEW YORK EDISON COMPANY
THE UNITED ELECTRIC LIGHT AND POWER COMPANY
BROOKLYN EDISON COMPANY, INC.
NEW YORK AND QUEENS ELECTRIC LIGHT AND POWER COMPANY

LICENSES

BEER, WINE, LIQUOR
Wholesale Retails

NOTICE is hereby given that License No. BB 10 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail, under Section 132-A of the Alcoholic Beverage Control Law at 1104 Surf Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
CONSTANTINE CHRISTAKAS
JAMES MARCOPOULOS
1104 Surf Avenue Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. LS 16 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail, under Section 132-A of the Alcoholic Beverage Control Law at 1228 Surf Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
PATRICK D. SHEA
1228 Surf Avenue Brooklyn N Y.

NOTICE is hereby given that License No. SL 5 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail, under Section 132-A of the Alcoholic Beverage Control Law at Bowery and Seaside Walk, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
HANNAH HOLZMAN
Bowery and Seaside Walk
Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. SB 22 has been issued to the undersigned to sell beer at retail, under Section 76 of the Alcoholic Beverage Control Law at 2202 Neptune Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
FRANCES F. KLEIN
2202 Neptune Ave. Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. RW 1222 has been issued to the undersigned to sell beer and wine at retail, under Section 132-A of the Alcoholic Beverage Control Law at 3001 West 15th St., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
MARIA STAIANO
VALESTRA RESTAURANT and PIZZERIA
3001 West 15th St. Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. SB 1 has been issued to the undersigned to sell beer at retail, under Section 76 of the Alcoholic Beverage Control Law at 2928 W. 17th St., Borough of Brooklyn, County of Kings to be consumed on the premises.
GERTRUDE BRANDWEIN
PARK LUNCH
2928 West 17th St. Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. CL 306 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail, under Section 132-A of the Alcoholic Beverage Control Law at 411—59th Street, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
GALTYMORE PLEASURE CLUB
411—59th Street Brooklyn, N. Y.

ROBERT LIPTON

Įstaiga Susižiedavimams, Vestuvėms ir Kitokiems Įvykiams

Dovanos

Specialiai Žemos Kainos Vedybių ir Susižeidavimo Žiedų

Setų $10.00 ir augštyn.

Specialė nuolaida, kurie ateis su šiuo laikraščiu.

Robert Lipton
701 GRAND STREET
BROOKLYN, N. Y.
Bet. Graham & Manhattan Aves.

DIDELIS NUPIGINIMAS

Dviejų dolerių vertės knygą Dabar gausite už $1:25

Patarimai Vyrams Apie Lyties Dalykus

Tai ta paskilbusi D-ro Robinsono knyga, kurią D-ras Kaškiaučius pakartotinai liepia skaityti. Pirkite ją dabar, nes už mėnesio vėl bus pilna kaina.

Reikalavimus su $1.25 adresuokit:

J. BARKUS
111-40, 128th Str.,
OZONE PARK, N. Y.

Sovietų Saldainiai

Naudokite Sovietų Saldainius parėse ir kitokiose parengimuose

2 Dviejų Svarų Dėžė 6 Skirtingų Rūšių 70c

Persiuntimas Apmokėtas

Kartu su užsakymu prisiųskite ir mokestį. Galite mokėti pašto stampomis.

Gera Nuolaida Draugijom, Kurios Ims Nemažiau 10 Svarų.

Įvairiose parengimuose yra naudojami saldainiai, bet dažnai matosi Latvijos ar Estonijos darbo.

NAUDOKIME

SOVIETŲ SALDAINIUS

Tuojaus užsisakykite paragavimui.

Siųskite užsakymus šiuo antrašu:

"Laisvės" Administracija
427 LORIMER STREET,
Brooklyn, N. Y.

Harry's Cafe
Kur Geri Draugai Susieina
1701-03-05 No. Dover St.
PHILADELPHIA
Ant Columbia Ave., tarpe 28th & 29th
Smagiausia Vieta Mieste
Specializuojasi įvairiais Žuvų Valgiais (Sea Foods)
MOTERIMS STALAI
BUSINESS MEN'S LUNCH
HARRY SLOBODIAN
Savininkas
Bell Phone Poplar 9257

Telephone Stagg 2-4409
A. Radzevičius
LIETUVIS GRABORIUS
(Undertaker)
Vedu šermenis ir palaidoju tinkamai ir už prieinamą kainą
Parsamdau automobilius vestuvėm, parėm, krikštynom ir kitokiem reikalam.
402 Metropolitan Ave.
(Arti Marcy Avenue)
Brooklyn, N. Y.

LIETUVIŲ
Valizų Krautuvė
A. G. GUGIS Manager,
kuris turi 12 metų patirimo prie išdirbimo šių prekių.
Čia yra puikus pasirinkimas portfelių, valizų, skrynių, kuparų, moteriškų pocketbook'ų ir kitokių šiem panašių daiktų.
Parduodame ir Lietsargius (Umbrellas)
529 GRAND STREET
BROOKLYN, N. Y.

PRANEŠIMAS
ADVOKATAS
J. GEORGE LIPSIUS
ir investigatorius
C. W. BENSON
persikelę raštinę į sekančią vietą:
Building
Broad ir Chesnut,
1324-30 Lincoln-Liberty
PHILADELPHIA,
Tel. Locust 6100.

"MAČIO-KĖKŠTO EILĖS"
ir J. Baltrušaičio
"TEATRO ISTORIJA"
90c vertės, tik už **30 centų**
Įvyniok 3 dešimtukus taip, kad neslankiotų koperte. Tik 30c.
Siųsk Šiandien
J. BALTRUŠAITIS
205 Seneca Str., Pittsburgh (19) Pa.

Notary Public **Tel. STagg 2-5043**
MATHEW P. BALLAS
(BIELIAUSKAS)
Laisnuotas Graborius
660 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.
Puikiai įrengtos dvi koplyčios duodamos mylimiems pašarvoti dovanai.
Nuliūdimo valandoj, kreipkitės pas mus, patarnavimas bus užtikrintas ir už prieinamą kainą.

JUOZAS KAVALIAUSKAS
Laisniuotas Graborius
Pennsylvania ir New Jersey Valstijose
PHILADELPHIA, PA.
Telefonai: Bell—Dewey 5136
Keystone—Main 9669
Užtikrinu, kad mano patarnavimas bus atatinkamiausias ir už prieinamą kainą. Nuliūdimo valandoje, prašau kreiptis prie manęs sekančiu antrašu:
1439 South 2nd Street,

Lietuvių Anglių Kompanija
Pirmos klasės anglis, geriausios rūšies ir pilnas svoris—2000 svarų tonas, tai legališkas svoris. Pristatome greit į jūsų namus. Prašome įsitėmyti adresą ir telefoną.
Telefonuokite: Evergreen 7-1661 arba užeikite pasikalbėti į ofisą Kampas Union Ave. ir Grand St.
485 Grand St., Brooklyn, N. Y.

TRU-EMBER COAL COMPANY
(LIETUVIŲ ANGLIŲ KOMPANIJA)
485 Grand Street Brooklyn, N. Y.
Telefonas: EVergreen 7-1661

NEW YORKO IR APIELINKĖS ŽINIOS

ALDLD Susirinkimas Ir Paskaita

Amerikos Lietuvių Darbininkų Literatūros Draugijos 1 kuopos susirinkimas įvyksta šį ketvirtadienį, 9 gegužės, 8 val. vakaro, "Laisvės" svetainėje, 419 Lorimer St., Brooklyn, N. Y.

Visi šios draugijos nariai nepamirškite atsilankyti. Taipgi pribūkite anksti. Reikės rinkt delegatus į konferenciją, kuri įvyks 19 gegužės, Liet. Am. Pil. Kliube. Iš tos konferencijos bus renkami delegatai į Amerikos Lietuvių Visuotiną Suvažiavimą. Mes taipgi norim siųsti delegatą nuo savo kuopos į minėtą suvažiavimą, kuris įvyks 30 birželio ir 1 liepos, Clevelande. Šiuo klausimu turim visi susirūpinti, dėti visas pastangas, kad suvažiavimas būtų skaitlingas delegatais ir išneštų didžiausį obalsį ir planus kovai prieš karą ir fašizmą.

Anksti užbaigę susirinkimą turėsim puikią paskaitą, temoje "Technika ir Socializmas". Ją skaitys Adolfas Renkė, inžinierius, kuris ir seniau yra skaitęs įdomių paskaitų.

V. P.

Kovokim Prieš Hitlerio Fašizmą

Amerikos Lyga Prieš Karą ir Fašizmą šaukia darbininkus į demonstraciją 9 gegužės, 7:30 vakaro, 91st St. ir 1st Ave., New Yorke, (Yorkvillėj). Demonstracija šaukiama protestui prieš nazių veikimą Amerikoj, prieš Hitlerio karo planus, prieš terorizavimą ir žudymą darbininkų Vokietijoje ir fašistų varomą žmogudišką darbą kitose šalyse.

J. A. M.

Kompozitorius Rastas Badaujant

James W. Blake, kompozitorius, ir jo brolis ir sesuo rasti skurde, be cento. Jisai susirgo ir reikėjo X-Ray nustatymui ligos, bet nebuvo pinigų. Kada jau galutinai susirgo nuo išbadėjimo, tai rados buržujų, kurie gelbės—save išsigarsins.

Blake parašė "Sidewalks of New York" 40 metų atgal, kurią kompanija nupirko už $5,000 ir kurios ir dabar dar parduoda po 5,000 kopijų kasmet. Po to jis dar parašė apie 50 kitų dainų. Visos jos atnešė kompanijoms pelnus, o kompozitorius badauja sulaukęs senatvės. Tokia kapitalistinės sistemos logika, kad išnaudoti ir išmesti visus lygiai, kaip paprastus darbininkus, taip intelektualus ir menininkus.

Miręs Tamulynas--Vienas Iš Seniausių Brooklyno Gyventojų

Vakar jau buvo minėta, kad Maspethe numirė Kazimieras Tamulynas (d-gės Jievos Bimbienės-Tamulyniutės tėvas). Velionis buvo senas Brooklyno-Maspetho gyventojas—išgyveno čionai 37 metus. Iš Lietuvos paėjo: Ringėnų kaimo, Balbieriškio parapijos, Alytaus apskrities. Per tuos 37 metus velionis visą laiką buvo fabriko darbininkas. Paliko jis žmoną, tris dukteris—Jievą, Marę ir Marcelę—ir du sūnus—Juozą ir Kazimierą. Taipgi brolį Joną, gyvenantį Maspethe, o Lietuvoj seserį Katrę.

Velionis priklausė parapijai, tačiaus jis buvo viskuo įdomaujas darbininkas, nuolatos skaitė "Laisvę" ir domėjosi tuo, kas dedasi pasaulyje, o taipgi Sovietų Sąjungoj.

Velionies kūnas, kaip nurodyta, pašarvotas po num. 55-38—64th St., Maspethe. Bus palaidotas trečiadienį, šv. Jono kapinėse. Draugė Jieva Bimbienė - Tamulyniutė priklauso Lietuvių Darbininkų Susivienijimui ir yra jo Skundų ir Apeliacijų Komisijos nare, todel, varde LDS reiškiu jai draugišką užuojautą delei josios tėvelio mirties!

LDS. Narys.

Moters Riksmas Pravijo Plėšikus

Pabaršķinus į duris jos apartmento, Ida Brill, 1,820 Bryant Ave., Bronx, atidarė jas ir pamatė prieš ją atstatytą revolverį ir du vyru įsibriovė apartmentan. Vyrai ją surišo ir burną užkimšo, o patys ėmėsi ieškoti turto. Bet jai pavyko išmesti kamštį ir visu balsu suriko pagelbos. Plėšikai išsigando ir tuščiomis pabėgo.

Senelis Grigas Vėl Nešioja Iškabą

Sakoma, kad biednas ir teisingas žmogus niekad netaps ponu. Taip buvo ir su Grigu. Kaip 45,000 radinys, kurį jis iki cento sugrąžino Belden & Co., taip pat garsus buržuazinių laikraščių riksmas apie jo teisingumą seneliui nieko nesuteikė, tik kompaniją išgarsino.

Patsai Grigas sugrįžo prie savo seno darbo—nešti iškabą už $1 į dieną. Kaipo atlyginimą jisai buvo gavęs po $20 į savaitę iš National Surety Co., o iš Belden & Co. darbą su $70 iki pasibaigs šalčiai. Pastarieji pasibaigė ir teisingojo senelio "gerbūvis" pasibaigė.

Užklaustas apie įgytus "turtus" senelis reporteriams atsakė:

"Aš iš to juk negaliu pragyventi visą amžių. Gal to užteks tik palaidojimui. Aš turiu dirbti už pragyvenimą, nes aš nenoriu valkatauti."

Ir taip teisingasis lietuvis senelis Grigas žingsniuoja su iškaba ant krūtinės ir pečių per ištisas 8 valandas už $1 į dieną. Kapitalistai išnaudojo iki šiol, išnaudoja ir dabar, sulaukusį 67 metų amžiaus, nepaprastu įvykiu įrodžiusį savo teisingumą ir vertę. O kiek tokių Grigų randasi dar blogesnėje padėtyje, negauna jokio darbo ir policijos stumdomi laukia binzų sriubos bliūdelio. Tai kapitalistų atlyginimas už viso amžiaus darbą.

Iš Southbrooklyniečių Parengimo

Gegužės 5 d. Workers Center svetainėje, 723—5th Ave., kampas 23rd St., South Brooklyne, 50-ta ir 226-ta L. D. Susivienijimo kuopos turėjo gražų parengimą. Publikos buvo apie 250. Parengime buvo lošta 3-jų veiksmų juokinga komedija "Moterims Neišsimeluosi." Ją lošė teatrališka grupelė iš Hillside, N. J. Lošėjai savo roles atliko pagal mėgėjų pagirtinai. Kiek girdėjau, tai daug iš aktorių tik po pirmą sykį dalyvauja ant scenos, bet lošė gerai.

Mes, brooklyniečiai, gi sveikiname hillsidiečių naujai susitvėrusią teatrališką grupelę ir linkime gerų pasekmių jai meno srityje. Hillsidiečiams priklauso garbė ir už tai, kad, kiek aš mačiau, tai jie visi labai draugiškai ir sutartinai veikia. Matyt, kad pas juos yra horas ir pasišventimas del lošimo.

Gi hillsidiečių teatrališka grupelė turi būt pavyzdis ir kitų mažų kolonijų draugams, kurie nusiskundžia, kad pas juos nėra spėkų lošimams. Hillsidėj irgi, rodos, buvo mažai spėkų, o kaip draugai veikė, tai ir įkūrė teatrališką grupelę ir jau važinėja po kolonijas ir lošia. Taigi, pasirodo, kad veik kiekvienoj kolonijoj bei miestelyj galima turėt teatrališką grupelę, jei tik draugai ir draugės tame klausime veiks.

Komedijoj "Moterims Neišsimeluosi" darbininkiškos dvasios nėra, bet ką darysi, tai ne lošėjų kaltė. Kaltė gi veikalų trūkumo.

Imant abelnai visą parengimą, tai galima sakyt, kad išėjo viskas gerai, linksmai, nes publika prisijuokė iš komedijos, linksmai pasišoko ir rengėjams liks keletas dolerių pelno.

Southbrooklyniečiai gi, kurie rengė šį parengimą, labai dėkuoja hillsidiečiams už sulošimą tokios juokingos komedijos.

J. Juška.

Dvi Svarbios Konferencijos

Gegužės 19 d. įvyks dvi svarbios konferencijos, kuriose visoms draugijoms bei kuopoms ir kitoms grupėms reiktų turėti savo atstovus.

Lietuvių konferencija del Visuotino Lietuvių Suvažiavimo bus 10 val. ryto, L. A. P. Kliube, 80 Union Ave., Brooklyne.

Tarptautinė fraternalė konferencija, kurią šaukia New Yorko Fraternalė Federacija rėmimui Darbininkų Biliaus HR 2827, įvyks 11 val. ryto, Manhattan Oddfellows Temple, 105-111 E. 106th St., New Yorke.

Vertė Dalyvauti Socialistų Gegužinės Parade

Iškilo aikštėn, kad International Ladies Garment Workers Unijos 23 Lokalo nariams prieš Pirmą Gegužės buvo išsiuntinėėti laiškai, kuriuose buvo įsakoma dalyvauti socialistų vadovaujamoj demonstracijoj arba turėsią užsimokėti $2 bausmės. Laišką pasirašo L. Reiss, unijos biznio agentas. Tai taip jie organizavo savo gegužinę—ne įtikinimu, bet įsakymais bandė sulaikyti nuo dalyvavimo bendro fronto gegužinėj demonstracijoj.

Kitų lokalų darbininkai, ypatingai tarp sukniasiuvių buvo verčiami iš ryto dirbti, o paskui bandyta nuvesti socialistų demonstracijon. Daug pavyko tuo būdu sulaikyti nuo bendro fronto demonstracijos, bet ne visus, tą įrodė skaitlingos eilinių narių grupės Bendro Fronto Gegužinės Parade.

Trumpos Žinutės

Renkama "jury", kuri teis Joseph Lieb Steinmetz. Jisai pereitą lapkričio mėnesį nušovė savo 17 metų nuotaką Ruth, kuomet ją užtiko su Joseph J. Leonard, katalikų kunigu, beromansuojant, Kolumbo Vyčių viešbutyje, kur Steinmetzai buvo parsisamdę kambarį savo "medaus mėnesiui praleisti". Pasirodė, kad senis 40 metų kunigas geriau prisitaikė prie "saldumynų" už jauną 22 metų Steinmetzą ir už tai perpykęs Steinmetz juos abu nudėjo.

Montefiore ligonbutyje mirė Morris Mendel Penn, sulaukęs 109 metų amžiaus. Buvo atvykęs iš Lenkijos.

Pirmadienį anksti ryta viešbutyje Alvin, 52nd St. ir Broadway, New Yorke, iškilo gaisras. Miegančius svečius prikėlė šuo, sukeldamas didžiausią lermą. Atsikėlęs savininkas pajuto gaisrą dviejuose viršutiniuose augštuose ir pranešė keltuvo darbininkui, tas prikėlė kitus svečius, kurie visi išsigelbėjo.

Amerikos Legiono N. Y. valstijos kamandierius Maurice Stember suspendavo du postu, kam pastarieji aktyviai dalyvavo pikietavime Star Teatro, Brooklyne. Bet nariai žada tęsti ir toliau savo darbą. Jie piktinasi viršininkų elgėsiu.

Šapų darbininkų rezoliucijos užpludo žydų socialistų laikraščio "Forward" redakciją, reikalaujant prašalinti iš Socialistų Partijos Harry Lang, kuris parašė bjaurius priešsovietinius straipsnius Hearsto spaudoj. Sykiu reikalaujama prašalinti ir Abe Cahan, vyriausią "Forward" redaktorių, kaipo tampriai susirišusį su Lang priešsovietinių raštų spausdinime.

Kalbamosios Lietuvos Filmos

Pirmosios, kalbamosios, geriausios iki šiol Lietuvoje pagamintos filmos rodomos p. Kaulakio (filmuotos Lukšio, Kaulakio ir kitų) šiomis dienomis ir šiose vietose. Visur pradžia 7:30 v. v.

Trečiad. ir ketvirtad., gegužės 8 ir 9 dienomis, Lutvino salėje, kampas Park ir Front Sts., Elizabethe.

Penktadienį, gegužės 10 d., Karsoko Lituanica salėje, Walker ir Second Sts., Cliffsidėj.

Gegužės 12 d., sekmadienį, Sabiankos salėj, 89 Steamboat Rd., Great Neck, L. I.

Gegužės 16 ir 17 d.d., ketvirtadienį ir penktadienį, Piliečių Kliubo salėj, 80 Union Ave., Brooklyne.

Įžanga tik 35c. Vaikams 15c. Rodoma ir komedija bei įvairenybės. (Apg.)

PAJIEŠKOJIMAI

PAJIEŠKAU merginos prie namų darbo. Penki kambariai. Vienas kūdikis prižiūrėti. Mažai skalbimo. Guolis ant vietos. Švari stuba. Šaukite telefonu: Dickens 6-8061.

(107-109)

PAJIEŠKOJIMAI

Pajieškau savo brolio Antano Alviko. Paeina iš Lietuvos. Šiauliškių Kaimo, Suvalkų Redybos, Parapijos Prienų.

Iš Lietuvos atvažiavo į Scranton, Pa. ir iš Scrantono išvažiavo 1912 metais. Neturiu žinios kur jis dabar gyvena. Turiu labai svarbų reikalą. Atsišauk, broli, arba kas apie jį žinote, praneškite šiuo antrašu: Jurgis Alvika, 192 Ohio Avenue, Shenandoah, Pa.

(105-110)

PARDAVIMAI

PARSIDUODA saliūnas, restauranas kartu su 14 fornišiuotų kambarių ant gero kampo: Prie namo viskas yra geriausiam stovyj. Gerai išdirbtas per ilgus metus. Kas nori įsigyti gerą vietą už prieinamą kainą, nepraleiskit šios progos. Viską parduosim labai pigiai. Vieta randasi ant 498 Ferry Street, Newark, N. J. Del informacijų telefonuokite, Mitchell 2-9356.

(108-113)

PARSIDUODA saliūnas tirštai apgyventoj lietuvių apielinkėj, kur galima padaryt geras pragyvenimas. Del daugiau informacijų kreipkitės šiuo antrašu. 794 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

(105-110)

Neužleiskite šalčio ar kosulio
Imkite Bret-O-Col Tabletus
Geriausi palengvavimui nuo šalčio ir galvos skaudėjimo, iš priežasties šalčio
BRET-O-COL SYRUP
Geriausias pasiliuosavimui nuo kosulio arba gerklės erzinimo, iš priežasties šalčio
Tabletai ar Syrup po 50c.
Už bonką. Galima gauti
THE BRET-O-COL LAB.
500 Grand Str., Brooklyn, N. Y.
Arba prisiųskite po 50c. už kiekvieną, po augščiau paduotu antrašu, o mes jums prisiųsime.
Persiuntimą apmokame.

FOTOGRAFAS
JONAS STOKES
Traukiu paveikslus familijų, vestuvių, kitokių grupių ir pavienių

Iš senų padarau naujus paveikslus ir krajavus sudarau su amerikoniškais. Reikalui esant ir padidinu tokio dydžio, kokio pageidaujama. Taipgi atmaliavoju įvairiom spalvom. Kainos prieinamos.
JONAS STOKES
512 Marion St., kamp. Broadway Chauncey St. Stotis
BROOKLYN, N. Y.
Tel.: Glenmore 5-6191

Tel. STagg 2-3438
Įsteigta 1861
PASKOLOS
M. Bruckheimer's Sons, Inc.
Augščiausios paskolos Brooklyne ant
DAIMANTŲ
LAIKRODŽIŲ
BRANGAKMENIŲ ir
KAILIŲ—FURS
705 GRAND STREET
14th St. Subway, 2 blokai
BROOKLYN, N. Y.
Grand and Metropolitan Ave. karai priveža.

Telephone, EVergreen 8-9770
J. GARŠVA
Graborius (Undertaker)
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Išbalzamuoja ir laidoja numirusius ant visokių kapinių; parsamdo automobilius ir karietas veselijoms, krikštynoms ir pasivažinėjimams
231 Bedford Avenue
BROOKLYN, N. Y.

LORIMER RESTAURANT
LIETUVIŲ VALGYKLA
Visokių Rūšių Šviežūs Valgiai, Gaminami Lietuvišku
Taipgi ir Amerikonišku Stiliumi
Sykį Atsilankę Persitikrinsit PABANDYKITE!
417 Lorimer Street, "Laisvės" Name
SAVININKAI J. P. MARČIUKAI
Brooklyn, N. Y.

Geriausios Degtinės Amerikos Išdirbimo ir Importuotos Žemiausiom Kainom
KAS ATEIS SU ŠIO SKELBIMU, GAUS UŽ NUPIGINTĄ KAINĄ
Tat nepamirškite pasiimt skelbimą eidami pirkt.
Šis didelis nupiginimas tik trumpam laikui, tuojau naudokitės proga.
HYMAN BERGER,
SAVININKAS
409 Lorimer St., Brooklyn, N. Y.
Pusė Bloko nuo "Laisvės" Svetainės
License L-1370 Tel. Stagg 2-2996
Kokių tik degtinių jūs esate girdėję ir kokių tik pageidaujate, pas mus rasit. Užeikite pasižiūrėt mūsų sandėlio. Vestuvėms ir įvairioms parėms degtinių, kreipkitės pas mus.

Dr. HERMAN MENDLOWITZ
Praneša visuomenei, jog jis atsidaro savo ofisą WILLIAMSBURGHE:
252 Berry St., Brooklyn, N. Y.
arti Grand Street
Telefonas Evergreen 8-10494
Ofiso valandos nuo 1 iki 4 kasdien, Seredomis ir Subatomis nuo 6 iki 7:30 val. vakarais.
NEDĖLIOMIS Nuo 10 iki 12 val. iš ryto
FLATBUSH OFISAS 2220 Avenue J Kampas E. 23rd St.

Painters and Carpenters
Taisome ir maliavojame namus iš vidaus ir iš lauko
A. BALČIUNAS
321 Chauncey Street, Brooklyn, N. Y.
P. BIELIAUSKAS
8831 76th Street, Woodhaven, N. Y.
Tel.: Foxcroft 9-6901

Tel. Stagg 2-0783 NOTARY PUBLIC
Night Tel. Juniper 5-4912
Juozas Levanda
(LEVANDAUSKAS)
GRABORIUS
Patarnauju visiems be skirtumo. Parsamdau automobilius kiekvienam reikale. Kainos žemos.
Ateikite ir persitikrinkite
107 UNION AVE.
Brooklyn, N. Y.

Telephone: Evergreen 7-0072
DR. I. COHN
Specialistas ant Operacijų ir gydyme
Ausų, Akių ir Gerklės
OFISO VALANDOS
nuo 11 iki 1 dienomis
nuo 5 iki 7 vakarais
Sekmadieniais nuo 11 iki 1
84 Union Avenue
Brooklyn, N. Y.

CHARLES UP TO-DATE BARBER SHOP
K. Degutis Savininkas
PASIDABINKITE
Visi ir visos kviečiami atsilankyti į šią naują vietą. Susipažinkite ir pasidabinkite savo plaukus ar veidą.
100 Union Ave., Brooklyn
Tarp Ten Eyck ir Maujer Sts.

Sergančių Vyrų ir Moterų Chroniškos Ligos Gydomos

Gydoma Kraujo Nenormalumai, Odos Išbėrimai, Nervų Ligos, Bendras Nusilpimas, Nervų Jėgos išeikvojimai, Katariniai ir Chroniški Skaudūliai, Skilvio ir Žarnų Ligos, Mėšlažarnės Ligos, Hemorrhoidai, Nervų Įdegimas ir Įsisenėję Reumatiški nesveikumai, Sciatikos (kojų didžiųjų nervų), Nosies, Gerklės, Plaučių, Kvėpuojamųjų Dūdų nesveikumai, Inkstų Ligos, ir kitos Vyrų ir Moterų ligos gydomos greitai ir su patenkinančiomis pasekmėmis; o jeigu jūs turite kokį sau nesuprantamą nesveikumą, ateikite su pasitikėjimu pas mane pasitarti.
Kraujo Tyrimai, Laboratoriniai Išbandymai, X-spinduliai, Serumų ir Čiepų Įleidimai
MANO KAINOS YRA PRIEINAMOS
Pasitarimas ir Ištyrimas Veltui
DR. L. ZINS
110 East 16 St., N. Y.
Įsisteigęs virš 25 metai;
Tarp 4th Ave. ir Irving Pl.
NEW YORK
Valandos—9 A. M. iki 8 P. M.
O sekmadieniais 9 iki 3 P. M.
MES KALBAME LIETUVIŠKAI

Telefonas: Evergreen 7-7770
PAUL GUSTAS
LIETUVIS GRABORIUS
Senai dirbas graborystės profesijoje ir Brooklyno apielinkėj plačiai žinomas. Tik dabar atidarė savo ofisą ir patarnauja balsamavimu ir palaidojimu mirusių.
Veltui Chapel Šermenim
Parsamdo automobilius šermenims, vestuvėms, krikštynoms ir kitokioms parėms
Šaukite dieną ar naktį
423 Metropolitan Ave.
Brooklyn, N. Y.

PERKELTAS PARENGIMAS
Jaunimo Balius
Kuris buvo rengiamas del balandžio 28-tos dienos yra perkeliamas į
Gegužės 19 d.
įvyks
LIET. AM. PILIEČIŲ KLIUBE
80 UNION AVENUE BROOKLYN, N. Y.
Visa programa bus ta pati. Taip pat ir dovanos bus duodamos kaip buvo garsinta. Tikietai, parduoti del balandžio 28 d., bus geri gežugės 19.
LDS Jaunimo Komitetas.